

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—, Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. — Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68, Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60, V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.62L

Št. 158a

Ljubljana, četrtek, dne 4. decembra 1930

Leto I.

Jugoslavija steber in ščit Evrope na jugovzhodu

Laskav in pomemben članek ženevskega lista »La Tribune de Genève« o Nj. Vel. našem kralju - »Njegova diktatura ne sloni na sili, temveč na pristanku in želji po miru« - Kljub vsem težkočam je Jugoslavija zmagovito ostvarila svoje edinstvo

Ženeva, 3. decembra. AA. »La Tribune de Genève« prinaša uvodnik z naslovom »Dobri kraljik izpod peresa Julesa de Boucheta. Dva sta suverena, pravi avtor, ki uživata v svojem narodu najvišjo čast. To sta norveški kralj Hakon, ki je te dni proslavil 25letnico svoje vladavine, in jugoslovanski kralj Aleksander, ki je 1. decembra z vsem svojim narodom proslavil 12. obletnico narodnega vstajenja.

Pisec prikazuje nato zasluge kralja Hakona za Norveško in pote, nadaljuje o Jugoslaviji: »Čeprav je v jako težkem položaju, je tudi Jugoslavija eden od stebrov Evrope.

Po svoji zemljepisni legi je ona zapreka vsakemu imperijalizmu. Nekoč se je je Rusija hotela poslužiti za svojo politiko prodiranja na Balkan. Enako je ta dežela bila odbijala, na katerem so se zrušile sile sultanov, kakor so se zrušile na njej tudi avstro-ogrske namere v njenem navalu proti Solunu. Tako je Jugoslavija proti nemškiemu Drangu in prodiranju italijanske ekspanzije ščit Evrope na jugovzhodu proti vsakemu zavojevanju.

Jugoslavija je ena izmed prvih držav, na katero meri revizionistična kampanja, ki se zdaj širi iz Rima, Berlina, Budimpešte in

Sofije in ki dobi potuho iz Moskve. Navzlic vsem tem neugodnim okoliščinam in grožnjam je Jugoslavija zmagovito ustvarila svoje edinstvo. Notranji boji v prvih povojnih letih so pozabljeni. Prebivalstvo stare kraljevine Srbije in ostalih dežel živi danes v istem občutku narodne suverenosti. Za ta veliki uspeh je največja in najvišja zasluga bivšega princa regenta Srbije, ki je 1. decembra 1918. v ruševinah takratnega Beograda sprejel delegacijo narodnega vječa iz Zagreba in s to delegacijo postavil temelj novi državi.

Zvest svoji obljubi in videč, da strankarska politika stopa p. slabih potih in da vodi državo v pogubo, se kralj ni pomišljal napraviti konec tej politiki. Ta njegova diktatura ni v ničemer podobna kakšni drugi diktaturi in ne temelji na sili in imperijalizmu, nego na pristanku naroda v globoki želji po miru. Prav tako ni v kralju Aleksandru prav nič monarha z božjo pravico, niti ne ljudskega tribuna. Enako kakor njegov brat v orožju belgijski kralj Albert ali stari suveren norveški uživa tudi on ljubezen vsega naroda.

Nemčija ogroža uspeh akcije za razorožitev

Nebistvena nesoglasja med Francijo in Anglijo - Glavna nevarnost grozi od strani Nemčije - Evropi je potreben organiziran mir na podlagi varnosti vseh držav

Pariz, 3. decembra. V zvezi z zadnjim govorom angleškega zunanjega ministra Hendersona o vprašanju razorožitve razpravlja »Le Temps« obširno o sedanjem stanju razprav na konferenci pripravljalne komisije za razorožitev.

Angleški zunanji minister Arthur Henderson je naglašal v omenjenem govoru, da se londonska vlada strinja z vladami dominijonov britskega imperija o sledečem načrtu za postopno razorožitev: najprej omejitev vojaških, pomorskih in zračnih sil, dalje omejitev vojnega materiala in zagotovitev, da bo oboroževanje vseh držav javno, končno ustanovitev v Društvu narodov posebnega mednarodnega organizma, ki bo strogo nadziral izvrševanje eventualne konvencije o razorožitvi.

»Temps« pripominja, da se sedaj dela na tem načrtu v Ženevi. Pri vprašanju razorožitve pa je treba stalno razlikovati dve njegovi strani, ki sta omejitve in omejitve vojaških sil. Jasno pa je, da se na omejitve more misliti le pod enim pogojem, da je namreč v isti meri, v kateri naj se izvrši omejitev, napredovala tudi splošna varnost

držav. Popolnoma zgrešeno je misliti, da predstavlja razorožitev kot taka že jamstvo za mir. Ona — razorožitev — more največ biti le posledica varnosti, logičen zaključek organiziranega mira.

Ta bistvena resnica se s strani onih držav, katerim spričo njihovega ugodnega zemljepisnega položaja ne grozi direktna nevarnost, da bi bile napadene, ne priznava še v polnem obsegu. Toda stališče, da more le zagotovitev medsebojne pomoči v slučaju nevarnosti dovesti narode do tega, da bi se odpovedali brambnim sredstvom, s katerimi razpolagajo — ta ideja vendar napreduje.

Ce bi se v tem pogledu imel premagati le oni odpor, ki prihaja v dobri veri, bi se vršile sedanje ženevske razprave v popolnoma drugačem ozračju, nego se v resnici vršijo. Nekatere vlade kažejo namreč očitno namen, da bi sploh onemogočile vsak uspeh razorožitvenih prizadevanj. Tako stališče zavzemlje sovjetska Rusija, ki zahteva integralno razorožitev. S tako rešitvijo vprašanja bi sovjeti dosegli, da bi ostale druge države brez vsake oborožene

sile, medtem ko bi sovjetska Rusija imela tudi brez redne armade dovolj sil na razpolago, da bi mogla z njimi zaneti ogenj.

Največja nevarnost za sedanje ženevske razprave pa prihaja od strani Nemčije. V Berlinu — naglašja »Temps« — niso sploh nikdar verovali v možnost sporazuma glede razorožitve. Berlinskim krogom gre namreč za to, da se vsak uspeh onemogoči. Nemčija upa namreč, da se le na ta način more osvoboditi vojaških omejitev, ki ji jih nalaga versailleska mirovna pogodba. Če se ne doseže razorožitve, bo Nemčija izvajala posledice in pod pretezo »enake varnosti« bo smatrala, da ima pravico do oboroževanja v isti meri kot druge države.

»Temps« pripominja v tem pogledu, da ta nemška teza sploh ne drži, ker v mirovnih pogodbah ni nikjer rečeno, da bi se morala izvršiti popolna razorožitev drugih držav v enem mahi. Na drugi strani — zaključuje omenjeni list — ratobornost v Nemčiji že eno leto stalno narašča. Evropskim narodom bi torej grozila nova katastrofa, če se jim ne posreči organizirati mir na podlagi varnosti za vse države.

Nj. Vel. kralj na koncertu Zveze ak. pevskih društev

Beograd, 3. decembra. I. Tik pred pričetkom sinočnjega koncerta Zveze akademskih pevskih društev v Jugoslaviji se je v opernem gledališču v kraljevski loži pojavil Nj. Vel. kralj v spremstvu maršala dvora generala g. Dimitrijevića in prvega pobočnika divizijskega generala g. Stojanovića. V dvorani, ki je bila do zadnjega kotička zasedena po izbranim občinstvu, je zavladalo silno navdušenje. Ovacije so trajale nekaj minut. Koncerta so se udeležili tudi ministrski predsednik general Živković, vojni minister general Hadžić, pravosodni minister dr. Srškić, ter ministra dr. Frangeš in dr. Šverljuga.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 3. decembra. I. Danes dopoldne od 11—13.30 je bila seja ministrskega sveta. Predsedal jo je ministrski predsednik in zunanji minister general Peter Živković. Gospodje ministri so obravnavali tekoče posle.

Zahvala predsednika vlade

Banja Luka, 3. decembra. AA. O priliki drž. praznika je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković prejel mnogo brzojavnih čestitk iz vseh krajev države in inozemstva. Ker se predsednik vlade ne more vsakemu posebej zahvaliti, se tem potom zahvaljuje vsem, ki so mu čestitali. (Iz kabineta predsedništva kr. vlade, 2. decembra.)

Seja VZS

Beograd, 3. decembra. I. Danes popoldne od 16.—19. ure je zasedal VZS. Sejo je vodil najstarejši član g. Ivan Hribar. Svet je pretresal zakonski načrt o izkoriščanju vodnih sil. Načelno debato je tekmo popoldneva zaključil in tudi že prišel diskusijo o poedinih vprašanjih. Seje so se udeležili referent ministrstva za javna dela načelnik M. Jovanović, inž. Joksić, referent prosvetnega ministrstva Vudričić, referent pravosodnega ministrstva inspektor Tašner, referent notranjega ministrstva inspektor dr. Gorić. Prihodnja seja bo jutri.

Napredovanja

Beograd, 3. decembra. AA. S sklepom ministrske financ in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta in ministrom notranjih zadev so povišani pri finančni direkciji v Ljubljani: za glavne arhivarje v 2-3. dosedanjih pomočniki arhivarja v 3-3. Anton Vrečko, dalje Rudolf Večerlin, Evgen Šušteršič, Frane Kovačič, Ivan Kramar in Josip Bodem.

Beograd, 3. decembra. AA. S sklepom ministrske trgovine in industrije so povišani pri drž. hipotekarni banki, glavni filijali v Ljubljani za stalnega uradnika v 4-2 pripravnik v 5-2 Avgustin Žigon, za arhivarja v 5-2 pa arhivar v 3-3 Marića Ulanović.

Posebni vlaki in parniki za kmetijski tabor v Zagrebu

Zagreb, 3. decembra. k. Današnji »Seljski Glas« prinaša točen program in vozni red vlakov za udeležence zborovanja dne 7. in 8. decembra v Zagrebu. Vsega skupaj 64 vlakov. Direkcija državnih železnic je ukrenila vse potrebno, da bo ves ta promet potekal brez vsakih zaprek. Tudi »Jadranska plovidba« je stavila v promet posebne parnike, ki bodo vozili od Trogira in Splita na Sušak ter se ustavili v vsakem večjem kraju na obali in otokih.

Stavka v Zagrebu

Zagreb, 3. decembra. k. Danes so zaprli vse prodajalnice podjetja Meiml, ker so pričeli njegovi nameščenci stavkati. Nameščenci napovedujejo, da bodo ustavili delo po vseh prodajalnah te tvrdke v Jugoslaviji. Nameščenci in delavci zahtevajo kolektivno delovno pogodbo.

Obisk ministra dr. Marinkovića v Atenah

Atene, 3. decembra. AA. Obisk dr. Marinkovića bo trajal 3 dni. Program o tem bivanju je določen. V Skoplju bo dr. Marinković stajljen na razpolago poseben salonski voz, ki bo z njim jugoslovanski minister potoval v Atene. V grški prestolnici pa bo dr. Marinkoviću prirejanih več svečanih sprejemov. Med drugimi so predvideni sprejemi pri grškem ministru za zunanje zadeve Mihalakopulosu, predsedniku grške vlade Venizelosu in pri predsedniku grške republike Zaimisu. V zvezi z najavljenim prihodom jugoslovanskega ministra za zunanje zadeve dr. Voje Marinkovića v Atene priobčujo grški listi uvodnike in članke in pravijo, da bo ta obisk manifestacija grško-jugoslovanske prijateljstva ter da bo razpršil vse govorce o vstopu Grčije v nekakšne drugovrstne bloke.

»Eleftheron Vima« smatra, da bo obisk jugoslovanskega ministra za zunanje zadeve uvrstil prijateljske stike med Grčijo in Jugoslavijo.

»Hestias« je mnenja, da bo poset dr. Marinkovića v Atenah odločen demanti vseh poročil in kombinacij o nekakšnem vstopu Grčije v neke bloke, ki so o njih v zadnjem času toliko govorili in pisali.

Francosko-italijanska pogajanja zopet razbita

Rim, 3. decembra. n. Današnji listi prinašajo vest, ki jo je razširila agencija »United Press«, da so se namreč razgovori med francoskimi in italijanskimi delegati za ureditev znanega pomorskega spora med obema državama ponovno prekinili. Čeprav so si ameriški in britanski delegati še tako prizadevali, da bi iztaknili formulo, ki bi ustrezala tako italijanskim kot francoskim zahtevam, so italijanski delegatje ostali trdovratno pri svojih prvotnih zahtevah po popolni pomorski enakosti s Francijo.

Rešitev vladne krize v Avstriji

Vlada krščanskih socialcev in Schobrovega bloka brez dr. Seipla Danes se predstavi nova vlada parlamentu

Dunaj, 3. decembra. d. Včerajšnja pogajanja designiranega zveznega kancelarja dr. Enderja so se pozno v noč skoro ponesrečila. Dr. Ender je odšel pozno ponoči k predsedniku republike in mu vrnil svoj mandat. Zgodaj zjutraj pa je predsednik republike Miklas poklical dr. Enderja vnovič k sebi in ga nujno pozval, naj kljub včerajšnjemu neuspehu pri pogajanjih s strankami vnovič poskusi razvozlati avstrijsko notranjo politično krizo, in sicer na podlagi že doseženih rezultatov svojih pogajanj.

Dr. Ender se zato ni vrnil na Vorarlberško, kakor je grozil, temveč je odšel v parlament in tam poiskal dr. Seipla in druge krščansko-socialne voditelje. Po daljši konferenci s njimi je bil sklican krščansko-socialni klub ter je dr. Ender pred njim podal poročilo. Po daljši razpravi je krščansko-socialni parlamentarni klub sklenil pozvati dr. Enderja, naj nadaljuje prekinjena pogajanja. Istočasno je poklical predsednik republike Miklas k sebi zastopnike Schobrovega bloka in tudi te pozval, naj omogočijo nadaljevanje pogajanj. In res je predsedniku Miklasu posrečilo, da je krščanske socialce in Schobrov blok spravil zopet do pogajanj pod predsedstvom dr. Enderja.

Pogajanja so trajala do 6. in posrečilo se je končno doseči uspeh. Lista ministrov je naslednja: Zvezni kancelar dr. Otton Ender, podkancelar in zunanji minister dr. Janez Schöber, notranje zadeve inž. Franc Winkler, pravosodje dr. Hans Schürf, vojni minister Karel Vaugin, finance dr. Otton Juch, trgovina Eduard Heftl, nauk Emerik

Nemška nota o dogodkih v Gornji Šleziji

Berlin, 3. decembra. AA. Danes je bila objavljena nota državne vlade o nasilnostih proti nemški manjšini v poljski Šleziji. Nota poudarja, da gre za flagrantno kršitev ženevske konvencije z dne 15. V. 1922. Nemška vlada prosi zatem generalnega tajnika Društva narodov, naj bi zadeva prišla na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. Nota se opira na obsežno dokazno gradivo in našteva neke dogodke iz zadnje volilne borbe v tej poljski pokrajini.

Močan potres v južni Italiji

Rim, 3. decembra. n. V Tarantu je bil večeraj okrog 14.30 močan potres. Njegova jakost je znašala 6 stopinj po Mercallijevi skali. Vse kaže, da je ta potres bil v zvezi s potresom, ki je pred kratkim zadel Albanijo. Potres je zadel tudi Brindisi in Otranto.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 3. decembra. Pretežno jasno, v nižavah tu in tam jutranja megla; ponoči mraz, temperatura tudi podnevi malo nad ničlo.

Otmenost tudi v politiki

Narod, kateremu leže še boji s Turki v kosteh in ki se je komaj izkopal iz nesvobodnih dni, naravno ne more voditi tako uglašene politike ko narod, ki je mogel stoletja dolgo razvijati v miru svoje kulturno življenje. S tem pa nikakor ni rečeno, da bi morala vsled tega biti politika mladega naroda po kvaliteti slabša, temveč se nasprotno opaja v zgodovini, da je bil instinkt mladega naroda dostikrat neprimeren močnejši ko vsa uglašenost še tako lokavih starih diplomatov. Zlasti pa je bila politika mladih narodov vedno silnejša od najbolj uglašene politike v tem oziru, da je hotel zdrav in mlad narod le pošteno politiko. Moralnost tudi v politiki, to je bila vedno zahteva zdravega naroda in ta zahteva je dala narodu tudi oni polet, da je vzdržal najtežje boje. Ta vera naroda v Pravico je več ko enkrat prekrizala vse račune zvitih diplomatov in ta globoka vera je tudi naš narod privedla do osvobođenja in združenja.

Vsled tega je prava jugoslovanska politika samo ona, ki sloni na načelih pravičnosti in morale, in zato že a priori ne more uspeti pri jugoslovanskem narodu politika, ki je zgrajena na načelih sebičnosti, dobičkarstva in nelepe spekulacije. Iz te konstatcije pa nujno sledi, da si more priboriti zaupanje našega naroda le politika, ki se strogo ravnja po teh moralnih načelih. Naš narod hoče, da je tisti, kateremu zupa svojo usodo, ne samo sposobnejši po znanju, temveč tudi lepši po značaju, da je v vsakem pogledu boljši človek, da je gošpod, z vsemi vrlinami, ki jih mora imeti odličen mož, in brez vseh onih napak, ki so jih natovorile na priprostega človeka težke življenjske razmere.

Pri nas pa smo imeli vse preveč politikov, ki niso tako visoko razumeli svoje vzvišene naloge, in ti politiki so glavni krivci vseh naših neuspehov izza preobrata. Ker niso razumeli, da treba tudi v politiki ohraniti otmenost, zato je bilo mogoče, da je naš strankarski boj tako posurovel. Ker niso razumeli, da pravi voditelj naroda nikdar ne prikriva resnice, zato je bila mogoča tudi tako usodna demagogija, ki je odsvetovala sprejem Wilsonove črte. Ker niso našli politiki pravilno pojmovanja svoje naloge, zato niso šli k narodu iskati zaupanja, temveč samo kroglic. Ko so imeli te, potem je bilo za nje dovršeno javno politično delo in sedaj se je pričelo zasebno politično delo, kako z največjim dobičkom za sebe izkoristiti pridobljeno politično moč. Vse to je povzročalo, da naši politiki navadno sploh niso bili nobeni vodniki naroda, temveč samo izvrševalci političnih poslov naroda, ki so vršili svoje delo samo zato, da dobe masten honorar. Ta honorar je postal polagoma sploh edin smisel politike in samo zaradi tega honorarja so postale stranke in samo vsled teh ekspanzjev naših politikov se je moral ves narod zagristi v najstrastnejše strankarske boje.

S šestim januarjem so bili odpravljeni strankarski boji v prvi vrsti zato, da se ne baje tudi oni boji za honorarje in ekspanzije politikov in ta namen naj izvede jugoslovanska misel. To pa naj doseže na enak način, da uveljavi novo pojmovanje o dolžnostih politika do naroda. Ne dobre politične zveze, ne politična prebrisnost, temveč moralna sila je prvi pogoj za dobrega politika. Politiku zaupa narod svoje premoženje in že zato mora biti politik človek, kateremu se sme zaupati denar. Kakor nobena banka ne bo nastavila kot blagajnika človeka, ki zna samo dobro šteti denar, temveč v prvi vrsti le moža, o čigar poštenosti je prepričana, tako velja to tudi za politika. Kdor si je le enkrat umazal prste, kdor ne uživa absolutno čistega imena, ta ni za politično delo, ker se mu ne more zaupati.

A še tehtnejši je moralni ozir, ki zahteva, da mora biti javen delavec vzor poštenjaka. Če ima politik, ki mora biti voditelj naroda, širok horizont, ga bo dobil tudi narod. Če ima politik visoko mnenje o morali, bo dobil tako mnenje tudi narod. Vsa skrivnost političnega dela je na vse zadnje le v tem, da voditelj dviga narod k sebi navzgor in da ga tako vodi k vedno višjim in lepšim ciljem.

Zato mora dajati politik narodu vedno dober vzgled, zato mora dober politik skrbeti, da vlada tudi v politiki vedno poštenje in morala in zato je postulat jugoslovanske politike, da imajo odločilno besedo le otmeni politiki, plemeniti ljudje. Kardinalna zahteva jugoslovanske politike je, da samo raz tega stališča presoja politike, ker samo tako je napredek našega naroda z jamčen.

Obisk turškega zunanjega ministra v Sofiji

Ruždi bej v avdijenci pri kralju Borisu — Minister demantira vesti o njegovi »politiki fronte«

Sofija, 3. decembra. AA. Bolgarska agencija javlja:

Kralj Boris je včeraj sprejel v avdijenci turškega ministra zunanjih zadev Teftika Ruždi-beja. Po avdijenci je Teftik Ruždi-bej izjavil zastopnikom tiska, da občuduje kralja Borisa, čigar osebnost ga je prav očarala. Tajnost uspeha nove Turčije je baš v občutkih zaupanja in ljubezni turškega naroda do Mustafe Kemal-paše. V takih odnosih je, kakor vidim, tudi bolgarski narod do svojega suverena.

Posebej poudarja zunanji minister Turčije prisrčni sprejem, ki so mu ga priredili uradni bolgarski krogi. Jako zadovoljen je, da se je sestal z bolgarskimi državniki, in radosten, da se je uresničil načrt njegovega potovanja v Bolgarijo. Pri tem naglašala skupne interese Turčije in Bolgarije, dveh sosednih držav, ki so v mnogih pogledih

alični. Dalje opozarja na to, da njegov poset nima točno opredeljenega smotra, vendar je naravno, da se turški in bolgarski državniški pogovori o stvareh, ki so na dnevnem redu. Neka vodilna oseba turške politike je potrdila, da obstoji prijateljsko razmerje med Turčijo in Bolgarijo, in naglasila, da je Turčija jako zadovoljna, da je v Bolgariji našel na odjek svojih čustev.

Zunanji minister nato kategorično demantira glasove, da bi bil pristal kakršnekoli fronte. Politika front je dovedla do nesreč in zato se trudi, da odstrani te fronte, ker so zapreka konsolidaciji miru. On je pristal popolne enakosti med narodi. Vendar se ne sme nihče čuditi, če začenja turška politika izvajati svoj pacifizem s sosednimi državami, da se ta sistem pogodb razširi in da objame vse mednarodno življenje.

Po zadnjih protifašistovskih atentatih na Goriškem

Mrzlična preiskava — Pogreb ubitega finančnega stražnika — Komentarji listov

Trst, 3. decembra. v. Tržaški listi zopet na dolgo in široko poročajo o zadnjih dogodkih na Banjški planoti in v bovški okolici. Vedno znova se znašajo nad nekakšno protirežimsko organizacijo, ki naj bi s svojimi zagonetnimi in tajnimi silami strahovala vsa dežela. Vendar njihova poročila o preiskavi niso točna niti skladna. Včeraj so beležili, da so policijski agentje dognali, da sta bila med ljudmi, ki so se bili zbrali pri Močniku v Koprivšču, dva Tolminka, ki sta precej po dogodku izginila iz kraja, danes pa pravijo, da so opazili ljudje v Avčah, ki so kakih 6 km oddaljene od Koprivšče, dva neznanca na motociklu. Eden izmed njih je celo baje kar tako pred vsem svetom nosil puško na rami.

Vendar se strinjajo listi v tem, da oblasti z mrzlično vneto nadaljujejo preiskavo. V ponedeljek popoldne so pripeljali na klanec med Koprivščem in kanalskim Kalom policijskega psa, da izvoha sledove za napadalci. Čeprav je čudno, da bi se bila sled ohranila sprčo mlegeneja in deževnega vremena kar celih 20 ur, se je vendar, kot zatrjujejo listi, psu posrečilo iztakniti sledove, ki so ga vedli proti Koprivšču, a tik pred vasico spet izginili. To smatrajo za novo dokazilo, da so finančne stražnike napadli paš oni ljudje, ki so se zabavali v gostilni pri Močniku.

Ti ljudje, ki so jih, kakor smo poročali, vse po vrsti aretirali in prepeljali v goriške zapore, so — po navedbah tukajšnjih listov — že priznali svojo krivdo. Povedali pa so, da so kmalu potem, ko je avtomobil krenil iz Koprivšče dalje proti Kalu, odšli nekateri mlajši gostje iz gostilne. Seveda se je fantom — kot trmoglavu bele-

žijo listi — moralo posrečiti, da so se najprej oborožili, nato prehiteli avtomobil, se poskrili za drevjem na rebri nad cesto, oddali dvajset strelcev na nesrečne finančne stražnike in končno ohranili še veliko dozo cinizma, pa se vrnili k vinu in zabavi v Koprivšču.

Pokop.

Včeraj so z velikim pompom pokopali ubitega finančnega stražnika. Listi beležijo, kako se je pogreba udeležilo vse goriško ljudstvo s fašistovskimi vojaškimi in civilnimi oblastniki na čelu in fašistovskimi organizacijami ob strani. Pokopali so ga okrog 16. ure na kanalskem pokopališču. Na grobu so prebrali brzojavko finančnega ministra Mosconija, vrsta oblastnikov in nazadnje polkovnik Giuliani so nastopili z daljšimi in krajšimi govori.

Kompas: novo orožje proti jugoslovanski manjšini.

V zvezi s poslednjimi dogodki pa je današnji »Il Popolo di Trieste« objavil značilen komentar pod naslovom »Kompas in optimizem«. V njem je rečeno: »Zastopniki oblasti hodijo po deželi, da kaj izvedo, ne pa da si napolnijo žepa z »alalac«, navdušnimi govori in slično, z optimizmom prenaslišeno robo.« Dogodki na severu — okrog Bovca in na vzhodu — v Vrhpoljah — pa na jugu — v Logu pri Trstu zahtevajo, da vzamejo podeželski oblastniki kompas in previdnost v roke, pa da se otresajo samih optimističnih izjav. Atentati si sledijo drug za drugim v prekratkih presledkih. Napadi na šole v Gabrju, v Bovcu in Plužinah, atentati na Kureta, S. tosantija in Rastellija so se zgodili eden za drugim v pčilih dveh mesecih.

dustrije. Zveza industrijcev ne nasprotuje projektu ustanovitve priv. industrijske banke pod pogojem, da država tej banki nudi slične ugodnosti kakor jih je zagotovila priv. agrarni banki, in da zlasti prevzame garancijo za delniški kapital in njega primerno obrestovanje. Le v tem slučaju bo mogla banka dati industrijskim podjetjem dolgoročne in cenejše kredite na tvornice, vodne sile in na blago. Posebno pozornost naj se posveti železniškim tarifam. Industrijskim produktom iz Dravske banovine naj se omogoči konkurenca z inozemskimi proizvodi, kateri prihajajo v našo državo po cenejši vodni poti. To velja tudi za slovenski premog, ki mora v Vojvodini konkurirati z madžarskim, v Primorski banovini pa z angleškim premogom.

Nov zločin makedonstvujskih v Sofiji

Sofija, 3. decembra. AA. Po zadnjih podatkih je izvršen umor Tomalevskega na sledeči način: Bratje Tomslavski so prodali svojo rodno hišo. V dvorišče te hiše je nahajalo drevo, ki ga je pred leti zasidil njihov oče. Naum Tomalovski je hotel presaditi drevo v svoj vr. Šel je zato na dvorišče, da drevo izkoplje. Medtem pa sta morilca oddala nanj izpod krova sosedne hiše dva strel iz karabink. Oba sta ga pogodila v glavo in prsi. Sluga se v trenutku streljanja ni nahajal na vrtu, pritekel pa je takoj na dvorišče, oborožen s puško ter začel streljati na sosedno hišo, odkoder je slišal strele. Ko sta morilca to videla, sta začela streljati nanj z revolverji ter ga ranila. Morilca sta nato zbežala na ulico. Stražnik na ulici, ki je slišal streljanje, je začel morilce zasledovati ter s strelom iz puške ranil enega v nogo in ga prijel. Drugi morilec pa je bil tako zbežan, da se je pustil prijeti od pasantov. Tudi on je bil na mestu aretirani. Ranjeni morilec se imenuje Vladimir Georgijev, njegov tovariš pa Andrej Manov Dimitrov. Morilca sta tekoma zaslišanja izjavila, da nista osebno poznala umorjenca in da nista živela z njim v prepiru. Oba sta izvršila umor po naročilu. Lastnik hiše, iz katere sta streljala, se imenuje Stenkov, ki je bil istotako prijet, da bi se ugotovilo, ali sta morilca prišla v hišo z njegovo vednostjo in ali je vpleten v ta umor. Pravosodni minister je dal osebno nalog, naj se vodi preiskava najodločnejše in čim hitreje.

Proslava državnega praznika na Dunaju

Dunaj, 2. decembra. d. Včeraj je proslavila dunajska jugoslovanska kolonija državni praznik, najprej s službo božjo v katoliški cerkvi sv. Ane v Annagasse, potem pa s svečano liturgijo v srbski pravoslavni cerkvi. Obah so se udeležili skoro vsi uradniki našega poslanstva in neobičajno mnogo občinstva.

Zvečer je bila v sijajnem Kursalonu ob Ringu — v vseh prostorih svečana akademija s plesom, ta tradicionalna prireditve naše idealne akademske mladine. Ti najlepši prostori na Dunaju so bili nabiti najodličnejšega občinstva kolonije, naše manjšine in tudi odposlancev ostalih slovanskih narodov, njihovih diplomatskih zastopnikov in drugih veljakov. Bilo je navzočih tudi lepo število zastopnikov Avstrije in drugih tu akreditiranih držav. Videli smo celo vrsto članov umetniških korporacij in dunajskih društev.

Program akademije je bil umetniški in izbran. Po slavnostnem govoru pred. »Sloge« g. V. Budanka je zapel zbor »Slovanski Jug« narodno himno. Jako je ugajala Chopinova Poloneza in Uspomena na Beč (klavirska glasba), nadejalna plesalka gđ. Bujčeva je umetniški intrepitiral »Jugoslovanske narodne plesove« in Straussov valček. — Znani ruski tenor Basanka je pel dvoje ruskih pesmi. Gđ. Lili Crnčić (Schwarz), znana je že iz bivše »Prosvete«, je pokazala svoj izredni napredek z dvema pesmama. Velik uspeh je imel g. M. Begović. »Slovanski Jug« je zaključil z Vilharjevo »Oj ti lane« in rusko »Dvanajst razbojnikov« z divnim solom našega Zlatka Bisajla. — Petje je vodil v večinioma soliste spremljal g. Klemo Višković. Naj bi ta pevski zbor ostal pod tako znamenitim vodstvom.

Po akademiji se je razvil živahen ples, ki je trajal skoro do — rana.

Skratka: to je bila na tujem Dunaju vredna proslava našega narodnega in državnega praznika.

Neokusna izdajniška demonstracija na Dunaju

Dunaj, 2. decembra. Včeraj ob istem času, ko je bila napovedana sv. maša v katoliški cerkvi v proslavo državnega praznika, so napovedali hrvatski emigranti in znani »kaisertroue Kroat« mašo v cerkvi sv. Karla. Oklic za to mašo je prinesla heimwehrovska »Heimat«. To je še preskrbel heimwehrovski generalissimus v Burgenlandu major Stipetić, ki pa se je šutil — ko mu je to kazalo — za Hrvata, verni oproda Sarkotičev. Ker so ob takih urah sploh maše, ne more, koliko je bilo prav za prav teh »Kaisertroue«, katerih venec s hrvatsko trobojnico diči steno kapelice za zadnjega »hrvatskega kralja« Karla v cerkvi sv. Mihaela. — Bilo je v cerkvi do 100 oseb: sami znani obrazi iz kapucinske cerkve, ko so tam maše za Habsburžane. Na čelu te žalostne »hrvatske družbe« je zobozdravnik Anton Milochnich (tako se piše, da je bolj hrvatski!) in njegove oprode. Vsa ta čudna družba raznih bivših oficirjev in oficirskih vdov se zbira v hiši »Croatium« zagrebškega — »Hrvatskega Radiša«. Ne moremo se dovolj načuditi, da vlada še ni pripravila vodstva »Hrvatskega Radiša« do — pameti! Ali vsaj to pa bi pričakovali, da se nam pod zastavo tega zagrebškega društva ne uganjajo na Dunaju take — žalostne demonstracije.

Akcija za znižanje cen kruha

Ljubljana, 3. decembra. AA. Banska uprava je po naročilu ministrstva za notranje posle izdala nalog vsem sreskim in mestnim načelnikom, da takoj podvzamejo primerne korake za znižanje cen kruha.

Seja Društva prijateljev Velike Britanije v Zagrebu

Zagreb, 3. decembra. k. Odbor Društva prijateljev Velike Britanije je imel danes sejo, ki se je kot gost udeležil tudi angleški poslanik na našem dvoru g. Henderson in poleg njega angleški konzul v Zagrebu g. Bullock. G. Henderson se je ustavil v Zagrebu na svojem potu v London. Na seji ga je pozdravil predsednik društva zagrebški šupan dr. Skuljić. G. Henderson se je za pozdrave zahvalil in zatrdil, da je njegova trdna namera vsakrat, ko potuje mimo Zagreba, ustaviti se v tem mestu. Za časa svojega bivanja v London bo stopil v stike s tamkajšnjim jugoslovanskim klubom in bo stremel za tem, da se ustvarijo čim ožji gospodarski odnosi med Anglijo in Jugoslavijo.

Po seji se je g. Henderson udeležil večerje, ki jo je njemu na čast priredil rektor umetniške akademije g. Ivan Meštrović.

Plačevanje dajatev od vojaških naročil

Beograd, 3. decembra. AA. Finančno ministrstvo, oddelek za samoupravne davke, je poslalo okrožnico vsem banknim upravam o plačevanju dajatev za vojaška naročila. Na podlagi člena 74. zakona o administraciji vojske in morarice daje finančno ministrstvo navodilo banovinskim in občinskim upravam, da se od vojaških dobaviteljev za dobave vojske ne more zahtevati niti občinska niti banovinska doklada na trošarino. Člen 74. omenjenega zakona je mišljen v korist vojske, da bi se dobave pocenile, ne pa v korist dobaviteljev.

Da ne pride do zlorab, odreja zato ministrstvo, da se od vojaških dobav plačujejo te doklade s tem, da imajo pravico do povračila vsote na podlagi potrđila, overovljenega od vojaškega oblastva.

Še neodkriti zgodovinski zakladi v podzemlju minoritske cerkve v Celju

Zanimiva izjava odličnega poznavalca zgodovine celjskih grofov dr. Novačana

Celje, 3. decembra.

Izkopavanje grobnice celjskih grofov se je včeraj zaenkrat končalo. Doslej so izkopali prostor, ki meri 2 m globoko in 2-45 m dolžino ter 1-80 m v širino.

Na dan so spravili velike kose krst, mnogo kosti, pete čevljev, kose duhovniške obleke in en rožni venec, iz česar se da sklepati, da so na tem mestu bili pokopani duhovniki ali minoriti, ki so imeli samostan poleg cerkve.

Vprašali smo odličnega poznavalca zgodovine celjskih grofov pisatelja g. dr. Novačana, ki meni, da to ni grobnica grofov, temveč da se ta nahaja v sredini cerkve in da je dokaj večja, najmanj kakih 10 m². Kralj Ladislav, ki je dal prepeleti Urha iz Beograda v Celje, je gotovo zanj oskrbel kovinasto krsto, verjetno pa je, da

so tudi drugi grofje bili pokopani v kovinskih krstah, zlasti Friderik, o katerem je znano, da je dal že za žive dni na svojo krsto napraviti daljši epikurejski napis v latinščini. Te krste se po mnenju g. dr. Novačana gotovo še nahajajo neke pod tlakom cerkve. Nihče ni imel interesa rušiti to grobnico in se ni zanesti na izročilo, da je profesor Zupančič l. 1813 dal grobnice zasuti.

»Na vsak način,« tako je končal g. dr. Novačan, »čuva minoritska cerkev — in ne nemška, kakor jo nekateri imenujejo — še veliko zgodovinskih zakladov v svojem podzemlju, in ni izključeno, da se pri nadaljnjih izkopavanjih še najde kak važen pergament, ki bi nam mogel marsikaj pojasniti, česar še ne vemo o celjskih grofih.«

Narodna in državna misel zmaguje ob naši se- verni meji

Marenberg, 2. decembra.

Vsak, kdor pozna razmere ob naši severni meji, posebno pa še v Dravski dolini, kateri je dominiral Marenberg v pomembnem naših ljudi dolga desetletja, se bo zveselil, da se je tudi tukaj med kmetskimi prebivalstvom začela širiti misel jugoslovanstva. To je pokazala letošnja proslava 1. decembra, kjer je tisočglava množica sijajno dokazala, da se tudi pri nas razmere, med priprostim kmečkim prebivalstvom, v narodnem oziru zboljšujejo. Nov zard ostaja ob meji, ki bo jasno in odločno dokumentiral svojo narodno in državno pripadnost. Dočim je Marenberg sam povečini še rezerviran, se tem bolj širi narodna ideja med okoliškim prebivalstvom, ki je bilo tudi glavni kader pri letošnji proslavi.

Proslava se je vršila na predvečer našega največjega državnega praznika. Že kolj v zgodnjih popoldanskih urah se je začela polniti Brudermanova dvorana, v kateri se je vršil interni del proslave. Proslava ujedinenja je otvoril z nagovorom na zbrano občinstvo starosta Po nagovoru se je izvršila svečana zaprisega sokolskih članov, po njej pa je zapel sokolski pevski zbor pod taktirko sodnika br. Slabeta: Bože pravde. Nato je nastopila državna osnovna šola s svojimi malčki, ki so igrali Ribičevo: »Dediščino kralja Matjaža.« Po internem programu je zapel sokolski pevski zbor na trgu, kjer se je zbirala množica ljudi za povorko, nekaj pesmi, ki so navdušile vse prisotne. Topiči so začeli oznanjati povorko. Vsi so navdušeno vzklikali Nj. Vel. kralju Aleksandru, prestolonasledniku Petru in slovenskemu Marenbergu. Po bakljadi je povorka krenila pred občinsko hišo, kjer je nagovoril manifestante prosvetar marenberškega Sokola učitelj Teržak Stane. Orisal je vse zgodovinske momente, ki so v zvezi z našo svobodo do l. 1918 in ki so nam prinesli veliko Jugoslavijo. Po govoru je zapel pevski zbor Bože pravde in nekaj drugih pesmi, na kar je igrala na trgu še marenberška

godba. Na dan 1. decembra se je vršila cerkvena slovesnost, ki so se je udeležili vsi uradi ter narodno zavedni prebivalci. — Meja je govorila po 12. letih na letošnji 1. december jasno in odločno vsem onim, ki hočejo delati kompromise, da je ta čas že davno minul, da nastopa nova doba.

Potreba je sloge in prave bratske sokolske ljubavi, da bo zapopolnila velika ideja Jugoslovanstva, ki bo prešinila vse in vsakogar.

Praznovanje 1. decembra v zagorski dolini

Zagorje

Na predvečer praznika ujedinenja je dramski odsek vprizoril v režiji br. Vinka Košmerla dramsko sliko »Orkan«. Na dan 1. decembra se je udeležilo članstvo z zastavo slavnostne službe božje. Glavna proslava pa se je vršila zvečer ob pol 8, uri, h kateri se je zbralo nenavadno mnogo občinstva, tako da je bila velika dvorana in galerija nabit polna. Akademijo je otvorila ženska deca (s. Žitnikova) z vajami z zastavicami. Tudi moška deca pod vodstvom br. Šulina je s svojim nastopom zadovoljila vse. Moški naraščaj je nastopil skupinske vaje, (br. Černelc), ki jih je kljub njihovi težkosti zelo dobro izvajal. Nato so prikloakale članice (načelnica s. Žitnikova) in izvajale petko brezhibno. Silno zanimiva točka je bila telovadna ura moške dece (br. Šulin), ki je pokazala nekaj mladinskih iger. Člani so nastopili na bradli in drogu.

Sledila je odborova slavnostna seja. Sejo je zaključil prosvetar br. Vinko Košmerl z lepim nagovorom, opisajoč žrtve in borbe za jugoslovansko državo.

Telovadno akademijo je nadaljeval ženski naraščaj s »serenadoc« (s. Poljšakova). Izvajanje je bilo skladno in elegantno. Pristrčne so bile »lutke« (s. Žitnikova), ki jih je izvajala ženska deca, oblečena v mornariške in bele obleke. Spored so zaključili člani z vajami s stalkami (načelnik br. Klun), ki so še precej skladno izvajali težke, morda celo pretežke vaje. Vsi nastopajoči oddelki so bili v pohvalo nagrajeni z dolgotrajnim ploskanjem, najbolj seveda »lutke«. Akademija je imela krasen uspeh. Vsi br. vaditelji in s. vaditeljice so pokazali sadove svojega požrtvovalnega dela, kar je dokazala sijajno uspešna akademija. Po akadem. se

je vršila prosta zabava, pri kateri je pridno igral tamburaški odsek gasilnega društva iz Izlake.

Medija-Izlake

V lepo okrašen kopalniški dvorani se je v nedeljo ob 15. uri zbralo izlasko Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo v tako velikem številu, da je bila precej obširna dvorana nabit polna. Na proslavo so prihitali tudi zagorski Sokoli, na rudniškem vozu pa, ki ga je dobil Sokol brezplačno, so se pripeljali naraščajniki. Ker je bilo društvo šele pred dvema mesecema ustanovljeno, niso mogli narediti telovadnega sporeda, zato pa so Zagorjani nastopili v štirimi telovadnimi točkami in sicer na prostem, ker v dvorani ni bilo prostora.

Kmalu po 15. uri so prikloakali na telovadišče naraščajniki pod vodstvom br. Božo Černelca in izvajali še precej skladno skupinske vaje, nato pa proste vaje. Člani so nastopili vaje s stalkami in na bradli pod vodstvom načelnika br. Francija Kluna. Na to se je vršila proslava v dvorani, kjer je domače društvo izvajalo svoj program. V začetku je zaigral izlaski tamburaški zbor pod taktirko g. Janka Hočevarja državno himno, na kar je izpregovoril starosta br. Bleiweis. S posebnim veseljem je pozdravil starost celjske sokolske župe br. Smertnika in starost zagorskega sokolskega društva ter je po par uvodnih besedah podal besedo starosti br. Smertniku, ki je navdušeno pozdravil govoril lep, patrijotičen govor.

Z gromkim »Zdravoc in silnim aplavzom je končal svoj govor. Nato sta deklamirali Vida Bleiweisova in deklica iz III. razreda. Sledil je govor prosvetarja br. Kavčiča, ki je lepo orisal namen Sokolstva. Zaključil je s pomembnimi besedami: Kdor Jugoslovan, ta Sokol! In zopet dve krasni deklamaciji! Krasen je bil pogled na članstvo, ki je podalo svojo zaobljubo. Čez 50 jih je bilo, ostali pa so bili zadržani. Po izvršeni zaobljubi jim je prvi čestitil br. Smertnik, nato pa je bilo podpisovanje v zaprisežno knjigo. — S tem je bil program zaključen. Br. Bregar Ivan se je poprijel z vso mladostno energijo za sokolsko delo in gre njemu zahvala za ta uspeh. Naprej po poti k zmagi.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Ljubljana III.

Proslava državnega ujedinenja in sokolskega praznika je praznovala Sokolsko društvo Ljubljana III. na najsvetanejši način in ob polni udeležbi vsega članstva, naraščaja in dece. — Slavnost se je vršila v lepo okrašenem salonu restavracije brata Zagarja na Vodovodni cesti. Brat starosta Danilo Šaplja je otvoril svečano zborovanje ter pozdravil vse zastopnike. Posebno radostno je pozdravil zastopnika naše hrabre narodne vojske s številnim zborom bratov oficirjev in podoficirjev. Nato je poročal o pomenu državnega praznika. Vrli bežigradski pevski zbor je zapel državno himno. Br. prosvetar Blaganje je v svojem referatu naglašal pomen sokolstva v osvobodilnih bojih Jugoslovanov in bratov Čehoslovakov, kakor tudi o razmahu sokolstva po osvoboditvi in zlasti še po zgodovinskem 6. januarju. Zaključil je svoj govor z živijo klicem našemu prvemu starosti Nj. Vis. prestolonasledniku Petru. — Sledile so deklamacije in zaobljuba naraščaja.

Štepanja vas

Sokolsko društvo v Štepanji vasi je proslavilo že v nedeljo 30. novembra narodni praznik 1. decembra. Proslava se je pričela ob 19-30 in jo je otvoril starosta br. Ivan Bricelj v Sokolskem domu s slavnostno sejo ob veliki udeležbi z zastopnikom dobrih občine bratom Brunčičem. Brat starosta je raztolmačil pomen 1. decembra in še posebej pomen Sokolstva. Nato pa je zaobljubil novo članstvo. Zatem je zapel pevsko društvo »Savac« pod vodstvom g. A. Gruma »Bože pravde«. Br. načelnik Ivan Žitnik pa je govoril članstvu o borbi za Jugoslavijo in končnem uspehu Sokola. Nato je zapel pevsko društvo »Savac« istrsko himno. — Telovadbi so sledile pevске točke in prosta zabava.

Št. Vid

V nedeljo 30. novembra t. l. je slovesno proslavil tukajšnji Sokol državni in sokolski praznik. Brat podstarosta g. Pipan je otvoril svečano sejo, pozdravi navzočega g. sreskega načelnika dr. Andrejko. Dalje pozdravi vse zastopnike. Brat prosvetar je predaval o značaju 1. decembra iz nacionalno-državnega in sokolskega vidika. Brat načelnik dr. Kavec je po navdušenem nagovoru pripel naraščajnikom sokolske naraščajske znake in štirim še značke Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Po svečani zaobljubi je bila telovadna akademija moškega naraščaja, ženske dece in članstva, katere je tako lepo uspela, da je čestitati nastopivšim, kot bratu načelniku in sestri načelnici Hlebečevi. Zvečer ob 21. uri je bil pri Slepem Janezu v Župani družabni večer. — Dne 1. decembra se je Sokol udeležil v velikem številu tudi slavnostne maše in šolske proslave.

Ko mislite na Miklavža in na Božič!

Vam nudi

839

Nova založba r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kongresni trg 19

najlepša darila

za otroke in odrasle.

Oglejte si naš najodličnejši lehal! Sortirano blago!

KNJIGE vseh vrst, domače in tuje, razno mladinsko slovo in slikanice, zlasti: V. Busch: Cipek in Capek — I. Hermann: Ivančkov sv. večer — za gimnazijce dr. J. Debevo: Vzori in boji — in mnogo drugih.

IZBRANA DARILA za šolo in dom: nalivna peresa, pisalne garniture v steklu in marmoru, pisemski papirji v mapah in kasetah, albumi za razglednice in slike, spominske knjige; za Vaše malčke tudi barvnike v najoriginalnejših ovojih. DEKORATIVNE PREDMETE za pisarne v razni izbiri, preproste in dragocene: nastavki, pepelniki, knjižni oporniki in nosači, kazala za čitanje.

Cankarjevi in Finžgarjevi zbrani spisi v krasni opremi.

Ustanovni občni zbor Sokola Loče

Ravnokar je minulo teden dni, ko smo poglagali temelj najbližjemu sokolskemu društvu v Poljčanah, in že je tudi našo prijazno vasico spreletela sokolska misel. V nedeljo 30. novembra smo tudi v Ločah zaklicali iz globine svojega srca: »Zdravo, pozdravljen Sokol v Ločah!«

Takoj po naši proti 12. uri je otvoril slavnostno zborovanje loški šolski upravitelj kot predsednik pripravljalnega odbora br. Kržič zborovanje z iskrenim pozdravom na navzoče, ki jim je v kratkem pojasnil potrebo Sokola.

Za tem so sledili razni nastopi dece in naraščaja, za kar vsa čast pripravljalnemu odboru. Dr. Pučnik je nato kot župni zastopnik prečital upravo, ki je razen odbornikov, namestnikov in revizorjev sledeča: starosta šol. upr. br. Kržič, postarosta šol. upr. v Št. Jerneju br. Friedl, načelnik trgovca br. Kragelj iz Zbelove, načelnica s. Ulej, učiteljica ročnih del in prosvetarka s. M. Bezljajeva. Za njegovim sprejemljivim govorom o Sokolstvu sta čestitala za njim še zastopnika konjiškega in poljčanskega Sokola.

S pesmijo »Zastava spet razvita je...«, zapeta od poljčanskih pevcev, ki so sploh izpopolnjevali lep spored, je bil nad vse lep uspeh zbor kot 5. Sokola v lepi Dravinjski dolini zaključen.

—an.

Najlepše

Miklavževo darilce

za otroke je lepa aluminijasta kuhinjska garnitura, ali vedrica za pesek, lopatica itd., katero dobite v bogati izbiri pri trvdki

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35.

Oglejte si zalogo in izložbe!

Avtomatska telefonska centrala v Celju

Celje je gotovo tako važno središče kot sta Ljubljana in Maribor. So pa nekatere panoge, v katerih Celje prednjači Ljubljani in Mariboru, da omenimo samo izvoz hmelja, lesa, jaje itd. Tako važno gospodarsko, trgovsko in industrijsko središče potrebuje poleg drugih pripomočkov za čim točnejši in hitrejši promet tudi dober telefon. Modern telefon pa more dati le avtomatska telefonska centrala. Nujno potrebno je torej, da dobi Celje poleg drugih mest v državi svojo avtomatsko telefonsko centralo. Sedanja telefonski promet v Celju je sila slab in se množijo pritožbe naročnikov dan za dnem. Da trpe podjetja veliko izgubo ob tem nedostatku je splošno znano. Velikopotezno naj se sedanji sistem zamenja za avtomatskim. Mestno načelstvo je že pokrenilo akcijo za avtomatsko centralo, tako pred vsem pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani in pri ministertvu v Beogradu. Centrala naj bi se nabavila na račun reparacij, kakor so se nabavile avtomatske centrale po drugih mestih države. Upati je, da bo akcija imela uspeh in da bo Celje v kratkem času zopet lahko ponosen na novo moderno pridobitev.

Izšel je v knjižnici celotni:

Zakon o glavni kontroli

Dobl se po 10 Din (brez pošt-nine) v tiskarni »Merkur«, Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 23 ali v upravnistvu »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče

Kultura

Vladimir Levstik v hrvatski in češki literaturi. V nedeljskem »Obzorju« je R. R. Progon-ski objavil izrpen članek o življenju in književnem delu Vladimira Levstika. Na koncu izdaja pisec dve zanimivi novici: da bo v kratkem »Gadje gnezdo« izšlo v Zabavni biblioteki v hrvatskem prevodu in da bo praško Češko slovo te dni začelo v feljtonu prinašati najnovjši Levstikov roman »Otok BIANKE Marije«. Ta roman opisuje bodočnost slovenskega naroda in bo najprej v češčini zagledal beli dan, za tem pa bo izšel v slovenščini.

Jugoslovanska umetnost med Čehoslovaki. Na predvečer našega narodnega praznika so v praškem narodnem gledališču igrali Gjüre Dimovića Kraljevića Marka (iz znane trilogije Kosovo), v brnskem narodnem gledališču pa ope-ro Morana, delo mladega komponista Jakova Gotovca. Kraljevića Marka je režiral Zvonimir Rogoz, glavno vlogo v Morani je pel naš stari znanec Čvejić. Obe predstavi sta vzbudili med češkoslovanskim občinstvom veliko zanimanje.

Umetnostno-zgodovinska študija iz srednjeveške južne Srbije. Naš ožji rojak, dr. Franc Mesesnel, kustos drž. muzeja v Skoplju, je v zadnji številki Glasnika skopljanskega znanstvenega društva Glasnik skopskog naučnog društva objavil zanimivo umetnostno-zgodovinsko študijo pod naslovom: Najstariji sloj fresaka v Nerezi, ma, ki je izšla tudi v ponatihu kot posebna brošura, spremljana po seriji zanimivih fotografskih posnetkov. Delo obravnava opis in umetnostno oceno fresk, ki so jih pred leti

odkrili v cerkvi sv. Pantelejmona v vasi Nerezi pri Skoplju. Najstarejše teh fresk so iz XII. stoletja in so dragocen spomenik najstarejšega bizantinskega slikarstva na Balkanu. Študija dr. Mesesnela pa je posebene cene že zlasti zaradi tega, ker je eden prvih dokumentov intenzivnega dela slovenskega znanstvenika na starem, zgodovine in vsega bogatem bratskem Jugu.

Filmski kongres v Madridu. V Madridu se je vršil kongres, na katerem so se sestali zastopniki Španije z deputacijami iz vseh latinsko-ameriških držav, da se pomenijo o ukrepih, ki so nujni proti invaziji ameriških zvočnih filmov v južno-ameriške dežele. Proti tu-jim zvočnim filmom se je tudi v Španiji pojavil silen odpor.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Cetrtek, 4. decembra: »Serija A-000001«. Red. B. Petek, 5. decembra: Zaprto.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Cetrtek, 4. decembra: »Trubadur. Gostuje tenorist Adrijan. Red E. Petek, 5. decembra: Zaprto.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Cetrtek, 4. decembra ob 20. uri: »Življenje je lepoc. Ab. C. Kuponi. Petek, 5. decembra: Zaprto.

Sobota, 6. decembra ob 20. uri: »Prodana ne-vesta«. Premijera.

Samo z znižanjem cen lahko olajšamo gospodarsko zadrego. Mi začnemo!

Uspeh našega racionaliziranja za naše kupce!

Tudi v našem obmejnem kotu smo proslavili praznik ujedinjenja na najsvečanejši način. — Po službi božji, katere so se udeležili šolska mladina s celokupnim učiteljskim zborom, zastopniki vseh tukajšnjih državnih uradov, Sokoli, gasilci ter obilo občinstva, se je vršila Sokolskem domu šolska proslava ujedinjenja. Program se je izvajal z govorom, deklamacijami, petjem in z domoljubno igro. Izvajanje vsake točke je želo od strani navzočih obilno pohval in je poteklo v znamenju sodelovanja šole in Sokolom. Po šolski proslavi se je vršila svečana seja in zapisnica novih članov. Zvečer je priredil Sokol slavnostno akademijo z govorom, pevskimi in godbenimi točkami, deklamacijami in se je završila z živo sliko predstavljajočo ujedinjeno Jugoslavijo. Po končanem programu se je razvila živahna zabava s plesom. Udeležba je bila dopolnena, kakor tudi zvečer ogromna, s čimer je tukajšnje prebivalstvo pokazalo smisel in razumevanje sokolske ideje, kar je posebno za naš obmejni kraj velik morale in uspeh.

Zagoneten napad na sejmarja

Sv. Planina 1. decembra.

Jožef Bokalj, 61-letni posestnik iz sv. Planine, se je vračal 21. novembra proti večeru iz sejma pri Sv. Juriju ob Taboru. Bil je precej dobre volje ter je prepeval po samotni poti proti domu. Kar plane iz občestnega grmovja nepoznan možki pred njega in ga močno udari s topim predmetom po glavi ter zbeži. Bokalj se je od udara opotekel in padel, pa se je kmalu zavedel in poskušal nadaljevati pot proti domu. Zaradi velike izgube krvi je opešal ter se je z muko privlekel do listnjaka nekega bližnjega kmeta, kjer je v listju prenočil do jutra. Rano si je za silo obvezal in ustavil kri. Drugi dan okoli 10. ure je prišel domov, nakar je odšel k zdravniku. Na vprašanje orožnikov, zakaj ni poklical ponoči bližnje ljudi na pomoč, odgovarja Bokalj, da se je sramoval, ker je bil ves oblit s krvjo. Orožništvo preiskuje zagonetno zadevo, ker stari Bokalj po svoji izpovedi nima nobenih sovražnikov in tudi ni nosil omenjenega dneva veliko denarja s seboj. Napadalec v temi ni spoznal in zasledovati ga tudi ni mogel, ker je zaradi izgube krvi takoj opešal. Upamo, da bo dobilo orožništvo predrznega napadalec kmalu v past, da se mu bo nato odmerila zaslužena kazen. P.

Ropar Ferjan aretiran v Avstriji

Priznal je velik vlom v frančiškansko cerkev v Novem mestu.

Novo mesto, 3. decembra.

Sredi septembra t. l. je bil, kot smo tedaj že poročali, izvršen v tukajšnji frančiškanski cerkvi velik rop. Tat je odnesel mnogo kelihov, dragoceno monštranco in skoro 2000 Din gotovine. Izginil je brez sledi. Orožništvo je pozneje našlo nekatere drobece v gozdu za Birčeno vasjo, dobro uro hoda od Novega mesta, to pa je bilo tudi vse.

Te dni je policija v Linzu v Avstriji aretirala znanega vlomilca Gustava Ferjana. Mož si je dal pri nekem tamkajšnjem ključavničarju delati vlomilsko orodje, kar je izvedel neki detektiv ter roparja aretirati. Ferjan je bil šele 2. septembra izpuščen iz zaporov v Garstenu in je začel takoj izvrševati svoj vlomilski poklic, tako v inozemstvu kot v Jugoslaviji. Svoje naropano blago je spravil v Linzu pri nekem bivšem sojetniku, ki so ga sedaj prav tako spravili v ječo. Nekaj blaga in denarja je policija še rešila. Ferjan je priznal, da je med drugim oropal tudi frančiškansko cerkev v Novem mestu in da je del teh naropanih stvari zakopal v bližnjem gozdu. Vse kaže, da mož ne laže. Izročili so ga deželnemu sodišču v Linzu.

Zavržen novorojenček

Baje ga je rodila neka ciganka in ga odložila

Novo mesto, 3. decembra.

Danes popoldne je našel ključavničarski pomočnik Mazele ne daleč od očetove hiše v ozki ulici med vilo Skalitzky in vilo Helzo pol metra od poti onstran žične ograje v sadnem vrtu hotelirja Windischerja s travo in kamenjem pokrito mrtvo dete, ovito še v takozvano posteljico in z razvlečeno popkovo. Zdravnik dr. Ropas in babica Kneiterjeva sta izjavila, da je moralo biti dete tekmo noči živo rojeno, da pa se je med tem pod posteljico kopico zadušilo. Trupelce so prenesli v mrtvašnico, kjer je komisija odprla posteljico in ugotovila spol novorojenčka. Včeraj je tam baje rodila neka ciganka. Vse nadaljnje sledi manjkajo.

Gostilničar udaril gosta s stolom po glavi

Kranj, 2. decembra.

Danes zjutraj ob šestih je prišel na policijo Konrad Klinc, delavec pri gradbenem podjetju Slavec na Bledu. Imel je vso krvavo glavo in pripovedoval strašniku, da ga je udaril tukajšnji gostilničar L. M. s stolom po glavi. Pili so do šestih zjutraj zavreto vino. Gostilničar je zahteval od Klince denar za popito vino, ki ga je ta po njegovem zatrjevanju že prej plačal. Gostilničar se bo moral zagovarjati ne samo za ta nelep čin, ampak tudi radi prekoračenja policijske ure.

Kranj

Jubilej zaslužnega solnika. V nedeljo 30. novembra je obhajal petdesetletnico svojega rojstva nadučitelj g. Andrej Rojc, ki je dodeljen sreskemu prosvetnemu referentu v Kranju. Čestitamo!

Lep dar Dijaški kuhinji. Podružnica Glasbene matice v Kranju je darovala Dijaški kuhinji 150 Din namesto venca na grob Adolfa Rohrmannu.

Rimske toplice

Že v nedeljo je naš Sokol proslavil praznik ujedinjenja v hotelu »Nova postaja«. Dvorana je bila polna. Svečanost so otvorili pevci, ki so zapeli »Iz bratskog zagrljaja«. Nato je starešina br. Kuhar obrazložil pomen sokolskega praznika. Spomnil se je tragične umrle sestre Plazarije in sestre Zupanove ter brata Mišiča. Zaklicali so jim »Slava!« Sledila je zaobljuba novega članstva in prevod dece v naraščaj in naraščaja v članstvo. Slavnostni akademiji je sledila živa slika po režiji br. Dvořaka. V ponedeljek zjutraj je bila slovesna služba božja, v šoli je upravitelj br. Mayer predaval o pomenu tega dne in o zgodovini našega naroda

Jubilej dela zadrugarjev — mizarjev

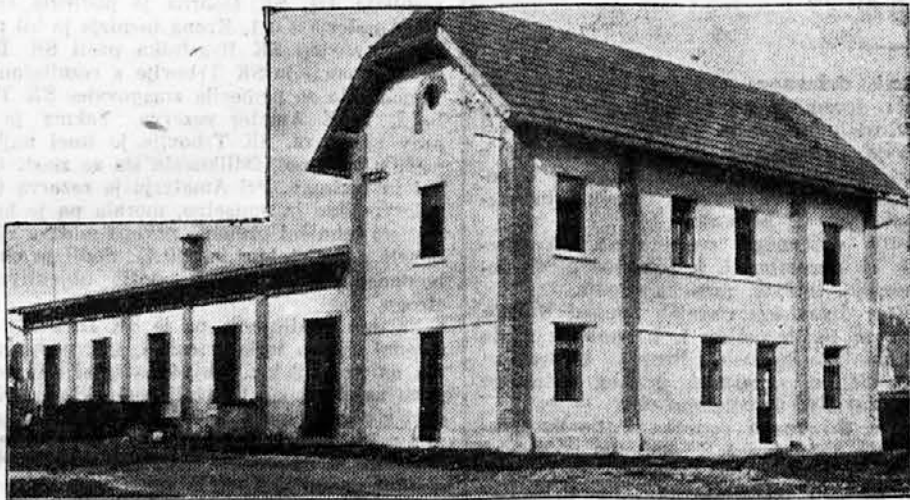

Ljubljana, 3. decembra.

22-letnico Produktivne zadruge ljubljanskih mizarjev so praznovali v nedeljo. Združena je bila z otvoritvijo velike moderne strojne delavnice.

Predsednik zadruge g. Zore je pojasnil, razkazujoč obsežne obrate zadruge, da je bila ponesrečena stavka pred 22 leti vzrok, da je

ga je začela misliti na moderniziranje svojega obrata. In tako si je postavila novo, popolnoma moderno strojno delavnico. Urejena je zelo higijenično in tudi tehnično najpopolnejše po industrijskem principu. Delo gre iz roke v roko, od stroja do stroja. Delo, ki ga je preje delavec opravljalo eno uro, je zdaj opravljeno s stroji v nekaj minutah.

Nova delavnica z najmodernejšimi stroji na električni pogon

peščica brezposelnih mizarjev ustanovila zadruge. Začetek je bil težak. Vendar so si zadrugarji kmalu postavili svojo delavnico. Nabavili so si tudi stroje. Prvi so tudi bili, ki so obratovali s tokom iz svoje električne centrale.

S svojim solidnim delom je zadruge končno dobila velik ugled. Dobila je naročila pri raznih večjih stavbah. Po vojni ji je mnogo koristilo živahno stavbno gibanje v Ljubljani. V Ljubljani je izvršila mizarstva dela pri vrsti hiš in palač. Delala je pa tudi za Zagreb in Beograd.

Konkurenca je pa bila vedno večja in zadruga

Zadruge razpolaga danes z 12 modernimi stroji. Poleg mizarstva delavnice ima pa tudi ključavničarsko delavnico in električno centralo. Tudi ti dve sta najmoderneje opremljeni. Zraven je tudi udobna garderoba z umivalniki in skladišče za pohištvo. V prvem nadstropju so stanovanja in pritlikline.

Zadruge ima danes 50 članov, od katerih je v zadruzi uslužbenih 47. Vse to nam priča, da je ta zadruge eno prvih tovrstnih podjetij v državi. Ob jubileju ji čestitamo in ji želimo še večjega razmaha.

Begunje pri Cerknici

1. december. Praznično razpoloženje je bilo na vasi. Okna so bila lepo okrašena z narodnimi zastavicami, v obratih je delo celi dan počivalo. Slovesne službe božje v farni cerkvi se je poleg soljarjev in uredništva udeležilo še precejšnje število ljudi. Po maši pa se je zbrala šolska mladina v šoli k proslavi prvega decembra.

25-letnica fars. 5. dec. poteče 25 let, kar je bila ustanovljena menišvska fara.

Šramba za les. Tukajšnja industrijalca Kobi-Meden sta postavila v bližini svoje parne žage 40 m dolgo šrambo za les.

Igre. V nedeljo 30. nov. je prosvetno društvo uprizorilo v domu igro »Mlinar in njegova hči«.

Nov trgovec. V prostorih firme A. Bonač je otvoril trgovino Alojzij Metičič.

Trbovlje

1. december. Pri nas smo na posebno svečan način proslavili praznik narodnega združenja. Sv. mašo je opravil g. profesor Mirko Ratej ob asistenci župnika duh. svetnika Jakoba Gašpariča. Prisostvovali so cerkvenemu oparilu župan Gustav Vodusek, rezervni oficirji, četa Sokolov z zastavo, dva oddelka vodenskih in trboveljskih gasilcev z zastavami, nadalje učiteljsko meščanske in ljudskih šol s šolsko mladino ter drugi. Pojačani pevski zbor je koncem maše zapel državno himno. Na kraju se je četa Sokolov in ob oddelka gasilcev poklonili pred spomenikom padlih občanov. V enominutnem molku so naša nacionalna društva dostojno izkazala čast preminulim, obenem pa s križanjem in združitvijo zastav pred spomenikom dokumentirala našo nerazdružljivo narodno in državno edinstvo v močni in silni Jugoslaviji.

Proslave praznika narodnega združenja v Sokolskem domu. Posebno svečano je proslavila praznik našega narodnega združenja šolska mladina osnovne šole na Vodah in Sokolsko društvo. Po končanem cerkvenem oparilu je šla šolska mladina pod vodstvom učiteljskega v Sokolski dom, kjer ji je učitelj g. Ante Beg v jedrnatih besedah predložil pomen 1. decembra za naš narod, zlasti pa mladino, katero čaka delo za popolno ujedinjenje vseh Jugoslovancev in Slovanov. Nastopil je mladinski pevski zbor, ki je pod spretnim vodstvom učitelja g. Suligoja zapel: Koroškim fantom, Gor čez izaro, Solnce je zašlo. Lepa naša domovina in Bože pravde. Tudi deklaracije so napravile na mlada srca globok vtis. Zvečer ob pol 8. uri pa je priredilo Sokolsko društvo v svojem domu telovadno akademijo, na kateri sta govorila br. Sušnik in br. Vončina. Po petju »Zvonac« je bila telovadba, ki je nad vse uspela.

Seja lokalnega odbora II. skupine rudarske zadruge. Pretekli četrtek ob 16. uri se je vršila v Rudarskem domu seja lokalnega odbora II. skupine rudarske zadruge, na kateri je bilo sklenjeno, da se letošnji rudarski praznik sv. Barbare proslavi v nedeljo 7. decembra.

Hrastnik

Naš Sokol se je s svojo akademijo v ponedeljek postavil, splošno mnenje je, da je ta prireditev posekala vse take v prejšnjih letih. Vaditelji gg. učitelji Mahkota, Volk in Završnik so izvežbali telovadce, kakor doslej nismo bili v Hrastniku vajeni. Zlasti deca, ki jo je vodil g. Završnik, je izvršila svojo nalogo izbornu. Duh g. Završnika bo za vadiateljski zbor hrastniškega Sokola nenadomestljiva izguba. Glasbeno društvo pod vodstvom g. Čandra je zapelo tokrat le dvoje pesmi, ki sta bili, kakor vselej, v čast marljivemu pevovodji. Obisk je bil prav dober, navdušenje veliko.

Zagorje

Nasip je zgradila občina Zagorje v takozvanem Logu ter na ta način zavarovala potok Kotrežico, da ne bo prestopala bregov ob deževju. Vrečo soli je izgubil z voza hlapec posestnika D., ko je vozil tovor s postaje. Upamo, da se bo našim vrlim orožnikom posrečilo izslediti najditelja.

Tukajšnji mesarji so se vendar opogumili in so cene govedini znižali od 18 na 16 Din.

Izložbena okna naših trgovcev so prav čedno opremljena z Miklavževimi darili.

Že zdaj 90 prošenj. Za razpisano mesto občinskega uradnika se baje poteguje že do sedaj okrog devetdeset reflektantov.

Jugoslovanci se bo odsej kolportiral od hiše do hiše. Priporočamo ga kar najtopleje. Je to list, ki prinaša vse najnovejšje domače in tuje vesti. Ima pa tudi službene objave banske uprave ter drugih uradov in oblastev. Cena 1 Din je tako nizka, da si more ta dober dnevnik kupiti tudi najrevnejši človek.

Velike Poljane

1. december. Jutranje slavnostne maše in molitve se je udeležila šolska mladina in članstvo Sokola, nakar se je vršila skupna slavnost šolske mladine in članstva Sokola v tukajšnji šoli. V lepem nagovoru je razložila vsem prisotnim pomen državnega in sokolskega praznika šol. upraviteljica Jamnikova. Vrstile so se razne deklaracije itd., popoldne pa je članstvo napravilo svoj izlet v Sodražico. Zdravo!

Višnja gora

Praznik ujedinjenja je proslavilo tukajšnje Sokolsko društvo na slovesni način. Slavnostno sejo je otvoril br. starosta, razložil pomen tega dneva. Mešani zbor je nato zapel državno himno. Sledile so deklaracije naših malih Sokoličev, ki so naloge izvršno rešili, tako da je bilo občinstvo ganjeno do solz. Nato so položili zaobljubo v roko staroste novi člani, ki so končali določeni pripravljalni rok. Končal je ta prelepi večer s pevsкими točkami mešanega zbora.

Vandalizem. V noči od 1. na 2. t. m. so se zabavali nekateri fantalini s tem, da so izruvali in premetavali klopi tuk. tujsko-prometnega in olupševalnega društva.

Šmartno pri Litiji

Med službo božjo umrla. V nedeljo je v cerkvi prišlo med sv. mašo M. Mins iz Gravca slabo. Kmalu nato je nesrečnica izdihnila. Pomoč je bila zaman. Zadelo jo je kap.

Na drž. praznik so se udeležila vsa društva in šole iz Šmartna in Kostrunice službe božje v tuk. dekanijiški cerkvi.

Škofja Loka

1. december. Mesto je praznovalo praznik okrašen z zastavami. Svečanost je otvorila sv. maša v cerkvi sv. Jakoba, ki so ji prisostvovali vsi predstavniki civilnih in vojaških oblasti, mladina in sokolska deputacija. Po službi božji je goste pozdravil v deški šoli upravitelj g. Rojc. Pomen dneva je razložil g. Horvat Po deklaracijah je bila slovesnost šolske mladine zaključena in sledila ji je slovesnost v Sokolskem domu. Otvoril jo je podstarosta br. Vinko Zahraštnek. Slavnostni govornik je bil br. Rudolf Horvat. Deca je nato zapela pesmice pod vodstvom br. Debeljaka. Naraščaj je prejel znake in zmagovalci diplome, nakar je br. Dolenc nagovoril nove člane. Okoli 60 Sokolov in Sokolic se je nato zaobljubilo in se vpisalo v spominsko knjigo. Kolašice so istočasno obdarovale 90 revnih otrok. Zvečer je bila v domu akademija. Bil je večer manifestacije Jugoslovanstva, kakršne mesto še ni videlo.

Bled

Sokolska proslava praznika na dan 1. decembra. Proslava sokolskega praznika narodnega ujedinjenja se je vršila 1. decembra ob 20. uri v Sokolskem domu, ki je last g. Izlakarja, kateri je odstopil Sokolu v to svrhu svojo kino dvorano. Najprej je zapel pevski zbor Sokola državno himno, nakar je br. starosta v zbranih besedah pojasnil pomen sokolske proslave spominjajoč se med drugim narodnih žrtv. Vršila se je slavnostna odborova seja ter zaprisega novo pristopivšega članstva. Pevski zbor je menjaje s tamburaši zapel nekaj rodoljubnih umetniških pesmi. Br. Rudolf Kobilica je držal nacionalni govor ter je v vznešenih besedah v kratkem razložil zgodovino jugoslovanstva naroda ter borbe za osvoboditev in ujedinitev. Pri proslavi je bilo videti mnogo ljudi, ki so bili včasih včlanjeni pri drugih telovadnih organizacijah, k pa so sedaj v zvezi z drugimi spontano manifestirali za vzvišenost in naprednost sokolske ideje. Da je proslava izpadla nad vse zadovoljivo, gre hvala agilnemu sokolskemu odboru.

Aleksandrovo šetališče pri Kazini zaprto. Aleksandrovo šetališče pri Kazini je radi prekopavanja ceste do nadaljnjega zaprto. Prehod je možen za Park-hotlom.

Miklavževanje. Letošnji Miklavž bo nosil kakor običajno v starem Sokolskem domu, in sicer za mladino ob 16., za člane pa ob 20. uri. Darila se sprejemajo v soboto od 14. ure dalje v telovadnici starega sokolskega doma. Na željo bo prišel Miklavž tudi domov.

Novo ustanovljeno Sokolsko društvo na Koprivniku uprizori 7. t. m. žaloigro Mlinar in njegova hči.

Kamnik

Narodni praznik ujedinjenja smo pri nas prav lepo praznovali. Pri svečani službi božji v nadžupni cerkvi na Štni so bili zastopani poleg vseh uradov tudi Sokoli v kroju z zastavo, gasilno društvo in številno občinstvo. Na predvečer praznika je priredilo sokolsko društvo v Narodni čitalnici slavnostno akademijo, ki jo smemo šteti med najbolj uspele prireditve Sokola v teku zadnjih let. Dvorana čitalnice je bila mnogo premajhna za številno zastopano narodno-zavedno občinstvo in jih je mnogo moralo oditi domov brez vstopnic. Proslavo je otvoril starosta Kamniškega Sokola brat dr. Karba z govorom o pomenu praznika za jugoslovansko Sokolstvo. Spored je zaključila enodejanka z g. Kosom in gđ. Finžgarjevo.

Legionarije. Dramski odsek Narodne čitalnice bo nekoliko kasno otvoril letošnjo zimsko sezono v soboto ob pol 9. uri zvečer z Govekarjevo narodno spevoigro »Legionarije«, pri kateri sodeluje tudi salonski orkester in pevci Lire pod vodstvom dirigenta g. Vremšaka.

Radio

Ljubljana, četrtek, 4. decembra: 12.15 Plošče (slovenska glasba, pesni šlagerji). 12.45 Dnevne vesti. 17.30 Otroška ura, radio tetka. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Sbrhorvaščina. 19.30 Dr. Valtor Bohinec: Geologija naše zemlje. 20.00 Pero Horn: Vzgoja otrok. 20.30 Koncert pevskega kvarteta Glasbene matice (ob prihli proslave 40letnega pevskega delovanja Janeza Završana). 21.00 Radio orkester. 22.15 Hawai-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 5. decembra: 12.15 Plošče (klavir in violina, operne arije). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester: Flauta solo. 18.30 Dr. Reya: Vremenslojve. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Gospodinjska ura, gđ. Zemljanova. 20.00 Maklavžev večer. 21.00 Radio orkester: Hawai-jazz.

Zagreb, četrtek, 4. decembra: 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Ruske balalajke. 18.30 Novice. 20.20 Poročila. 20.30 Prenos koncerta iz Ljubljane. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka večerna glasba.

Zagreb, petek, 5. decembra: 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarne »Corso«. 18.30 Novice. 20.20 Poročila. 20.30 Prenos koncerta iz Beograda. 22.30 Novice, vreme in sneg.

Beograd, četrtek, 4. decembra: 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.30 Narodne poje ga. Aleksandrovič. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Concert g. Z. Čvjič — člana beografske opere. 17.30 Radio orkester. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstveno predavanje. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice. 22.50 Ciganska glasba.

Beograd, petek, 5. decembra: 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 17.00 Kuhinja 17.30 Narodni napevi. 19.30 Nemščina. 20.00 Kako se ubranimo mraza. 20.30 Koncert. 21.30 Radio orkester. 22.30 Novice. 22.50 Balalajke.

Novembrska mednarodna gospodarska konferenca v Ženevi

Koncem lanske zime se je v Ženevi sestala konferenca, ki je sklepala o trgovinski konvenciji, po kateri naj bi se povišanje carin omejilo le na primere največje gospodarske nujnosti. Praksa pa je pokazala, da je izvajanje take trgovinske politike doseglo baš nasprotno uspehe, kakor se je pričakovalo. Vse evropske države so povečale uvozne carine ter s tem še bolj poostrele evropski položaj. Pričakovalo pa se je, da bo to stanje iztegnilo države in pod temi vtisi in pričakovanji se je sestala 17. novembra druga gospodarska konferenca v Ženevi, ki je sprejela na dnevni red pet točk.

1. Predvsem naj bi konferenca skušala, da se omogoči čimprej uveljavljanje mednarodne konvencije o uvoznih in izvoznih prevoznih in omejitvah, ki je bila že pred tremi leti sklenjena.

2. Nadalje je bila naloga konference, da pripravi teren za uveljavljanje mednarodne trgovinske konvencije z dne 24. marca t. l. in pridobi zanj čim večje število držav.

3. Obenem naj bi se nadaljevala pri tej priliki posvetovanja o postopanju s tujci, da se zaključijo nedovršeno delo zadnje pariške konference.

4. Končno je imela razpravljati konferenca o carinskih tarifnih pogajanjih v svrhu znižanja carin in olajšanja trgovskega prometa za tekstilno blago in stroje.

5. Na zadnjem mestu se je nabažal šele predlog ekonomskega komiteta glede razprave o prednostnem carinskem režimu za žito iz držav vzhodne Evrope, ki je našo delegacijo najbolj interesiral.

Predvsem so se na tej konferenci borile struje, ki so se z zastopniki industrijskih držav ogrevale za svoje lastne interese, na drugi strani pa skupina agrarnih držav, ki je seveda morala ščititi svoje lastne življenske interese. Izgledalo je, da konferenca ne bo dosegla uspehov, kajti samo dobra volja ne zadostuje za rešitev teh velikih vprašanj.

Posebno veliko besedo so imeli zopet Angleži, ki so pričeli s ponovnimi zahtevami po znižanju carin na tekstilne in stroje. Sami seveda pa uvažajo eno zaščitno carino za drugo. Naravno je, da se je takoj načelo vprašanje kaj Angleži lahko nudijo kot kompenzacijo za znižanje teh carin. Tu pa se je razbilo vse.

Vprašanje preferenčnih carin za žito in agrarne proizvode ni našlo absolutno nikakega odmeva, zato pomeni ženevska konferenca za naše agrarne trpko razočaranje. Mi izvažamo v dobrih letih 20% skupnega donosa žitaric, dobili bi neznamenit odstotek žita, ki znaša v Nemčiji n. pr. 1—2% njenega konsuma, zato pa bi morali odpraviti naše industrijske carine. V to pa ne gremo.

Gospodarske vesti

× **Agrarna reforma in njena likvidacija.** Na konferenci zastopnikov našega denarništva, o kateri smo podrobneje poročali v naši včerajšnji številki, je bil na dnevnem redu tudi važen referat o popolni likvidaciji agrarne reforme. Med drugim se v tem referatu zahteva, da se uspešno likvidira vprašanje agrarne reforme na ta način, da se odstranijo vse pravne nesigurnosti in nevestnosti, ki so doprinele obilo škoda tako agrarnim interesentom, kakor tudi narodnemu in državnemu narodnemu gospodarstvu.

Novo veliko podjetje za eksploatacijo granita. V Beogradu je bila osnovana nova delniška družba Brnički granit z delniško glavnico 7 milijonov dinarjev. Cilj in naloga novega podjetja je, da izkoristi granitne zaloge v naši državi, prevzema dela, pri katerih se uporablja granit in vrši eksploatacijo tudi drugih vrst kamnin.

× **Nov gospodarski sistem v Romuniji.** Romunski trgovinski minister Manoilescu je izjavil v nekem intervjuu, da je najvažnejše vprašanje agrarnih držav vpeljava preferenčnih carin na mesto klavzule največjih ugodnosti. Kot kompenzacija carin je mišljeno znižanje carin na industrijske izdelke interesiranih držav.

× **Rusko-italijanska mehanična tvornica v Moskvi.** Pred par dnevi je bil podpisan v Moskvi trgovski dogovor o sodelovanju italijanske mehanične industrije v tvornici ležajev v Moskvi. V glavnem bo v tem podjetju sodelovala tvrdka Villar Pernosa iz Turina, ki bo v ta namen odposlala v Moskvo večje število strokovnjakov. Nova tvornica bo zaposljevala 8000 delavcev.

× **Kraljevina Irak uvaža novo veljavo, ki se bo imenovala — dinar.** Priprave za valutarno reformo mezopotamske kraljevine so v toliko dozorele, da bo ta država že sponaladi prihodnjega leta uvedla v obtoč novo vrsto veljave, ki se bo imenovala dinar in bo razdeljena v 1000 fil. Tečaj napram angleškemu funtu je določen al pari.

× **Reševanje italijanske brezposelnosti.** Italijansko prometno ministertvo je odredilo 75 milij. lir za gradnjo stanovanj za železničarje. Ta akcija ima v prvi vrsti namen, da omili veliko brezposelnost, ki vlada v Italiji.

× **Angleške ladjedelnice in italijanska konkurenca.** Il Giornale dei Lavori Pubblici e delle Strade Ferrate piše: Angleška skupina na čelu z družbo Jarrow & Co. je osvojila jugoslovansko ladjedelnico v Porto Re (blizu Sušaka), barbarično prekrščeno v Kraljevica (imenovanemu listu gotovo ni znano, da že od nekdaj vsi reški Italijani imenujejo luko ob gornjem Jadranu »Kraljevica« in ne rabijo haške spakedranke »Porto Re« — op. ur.) Ta ladjedelnica je pred vojno pripadala družbi »Ganz Donau« v Budimpešti, ki je potem prišla v last Jugoslavije. Namere angleške skupine so evidentne. Z razširjenjem in moderniziranjem Kraljevice se ne namerava škodovati samo tržaškim ladjedelnicam z izločenjem grških in jugoslov. ladij ter s privabljenjem tudi drugih sredozemskih mornaric, pač pa so hoče graditi ladje, ki bodo znatno cenejše od italijanskih, ker uživa družba Jarrow & Co. svetovni sloves v pomorskih, strojnih in konstruktivnih delih.

Dobave

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1800 kg peresnega železa in 400 kg Siemen-martinovega železa ter glede dobave 500 kg grafitu in 50 kg boraksa. — Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 18 inozemskih revij iz leta 1931.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1 armature za lampe; do 15. decembra t. l. pa glede dobave 1 univerzalnega brusilnega stroja, 100 m² plohov, 1 kompresorjevega agregata, 50 kg vodnega stekla in 50 kg bariila »Antoxyd«.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave bočice žice in podkev, 15 sodov masti za jamske vozilke in 16 komadov koles za zavoro.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov vrčev za vodo, raznega električnega materiala, 800 komadov konjskih podkev, 80 komadov krtač, vijakov z maticami, azbestnega materiala, usnatih jermen in 1000 metrov okroglih vrvi.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave impregniranih drogov in karbida.

Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave skretnic, tračnic in raznega materiala za kolosek.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. decembra t. l. ponudbe glede dobave eternita, žbljev, raznega orodja.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave minija, lanenega frmeza, terpentina, žveplene kisline, salmijaka, grafitu, sadre ter glede dobave 2000 kg dinamita.

Direkcija državnega rudnika Ugljevik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1 pločevinastega dimnika.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnega materiala; dne 13. decembra t. l. glede dobave telegrafskih tračkov; dne 15. decembra t. l. glede dobave žice; dne 16. decembra t. l. glede dobave barv.

Dne 18. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave železnih nosilcev.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 12. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave telefonskih kablov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Borzna poročila

dne 3. decembra 1930

Devizna tržišča

Ljubljana, 3. dec. Amsterdam 22'77, Berlin 13'49, Bruselj 7'8894, Budimpešta 9'8915, Curih 1094'40—1097'40, Dunaj 7'9489—7'9789, London 274'72, Newyork 56'47, Pariz 221'32—223'32, Praga 167'39—168'19, Trst 295'44—297'44.

Zagreb, 3. dec. Amsterdam 22'76 bl, Dunaj 794'89—797'89, Berlin 13'475—13'505, Bruselj 788'94 bl, Budimpešta 987'65—990'65, London 274'32—275'12, Milan 295'414—297'414, Newyork ček 56'37—56'57, Pariz 221'32—223'32, Praga 167'39—168'19, Curih 1094'40—1097'40.

Beograd, 3. dec. Amsterdam 22'74—22'80, Bruselj 787'44—790'44, Budimpešta 987'65—990'65, Curih 1094'44—1097'44, Newyork 56'37—56'57, Pariz 221'32—223'32, Praga 167'39—168'19.

Dunaj, 3. dec. Amsterdam 285'92, Beograd 12'5625, Berlin 169'91, Bruselj 99'06, Budimpešta 124'205, Bukarešta 4'2160, Kopenhagen 189'975, London 34'4963, Madrid 80'20, Milan 37'215, Newyork 710'40, Pariz 27'92, Praga 21'0687, Sofija 51'475, Stockholm 190'60, Varšava 79'61, Zürich 137'62.

Curih, 3. dec. Beograd 9'1285, Pariz 20'29, London 25'06875, Newyork 516'25, Bruselj 71'98, Milan 27'0475, Madrid 58, Amsterdam 207'80, Berlin 123'09, Dunaj 72'67, Sofija 3'74, Praga 15'305, Varšava 57'85, Budimpešta 90'26, Atene 6'675, Carigrad 2'445, Bukarešta 3'0637, Helsingfors 13.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 3. dec. Celjska pos. 160, Ljublj. kred. 122, Prva hrv. šted. 930, Kred. sav. 170—180, Veče 124, »Splate 400, Stavbna 40, Ruše 280 do 300.

Zagreb, 3. dec. Drž. pap.: 7% inv. pos. 85'50—86, vojna škoda ar. 426—427 (426), vojna škoda kasn 425—426 (426), vojna škoda febr. 416 do 418, 4% agr. obv. 52 bl, 7% Bler pos. 81 do 81'25, 8% Bler pos. 91—91'50 (91'50), 7% pos. hipot. 80'50—81'25. — Banka: Hrvatska 50 d, Prastedion 930—935, Udružena 190—190'50, Ljubljanska kred. 122 d, Narodna 8050—8125, — Ind.: Seferana Osijek 300—304, Trboveljska 372—374, Slavonija 200 d, Veče 124—125.

Beograd, 3. dec. 7% inv. pos. 86—87, 4% agr. obv. 52'75 d, 7% pos. drž. hip. b. 81, 7% Bler 81, vojna škoda 424'50—425, ult. dec. 425—426, ult. jan. 421, Narodna b. 8060 d.

Dunaj, 3. dec. Bankverein 16'90, Kreditni zavod 47, Dunav-Sava-Adria 12'80, Prioritete 86'60, Trbovlje 46'25, Leykam 3'50.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu London, 3. dec. 7% Bler 80—81.

Newyork, 3. dec. 8% Bler 90—90'50, 7% Bler 80—80'75, 7% pos. drž. hip. banke 79'50—80.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, brez prometa.

Novi Sad, 3. dec. Pšenica: baška 79-80 kg 130 do 132'5, ban. Tisa šlep 79-80 kg 141—143, ostala neizpremenjena. — Koruza: baška, sremska stara 92'5—95, baška, sremska nova marc, april, maj 92'5—95, baška, sremska nova 77'5—80, baška, sremska nova dec., jan. 80—82'5, sremska nova posušena 87'5—92'5, sremska nova posušena, ladja 91—93. — Fižol: baški, sremski beli 240—260. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 16'5 vagonov, koruza 45 vag., moka 7 vag., otrobi 2 vag. Tendencija prijazna.

Budimpešta, 3. dec. Tendencija prijazna, promet srednji. — Pšenica: marc 15'60—15'80 (15'77 do 15'78), maj 15'46—15'68 (15'64—15'65). — Rž: marc 9'54—9'67 (9'66—9'68). — Koruza: maj 12'60—12'78 (12'72—12'73), transit maj 10'48 do 10'50 (10'50—10'51).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencija mlačna, promet: 2 vag. oglja.

Sport

SPORTNI DAN V TRBOVLJAH

V nedeljo je priredil SK Dobrna nogometni turnir, pri katerem so sodelovali: SK Amater, SK Trbovlje, SK Hrastnik, SK Retje, SK Rudar. Turnir je bil nadvse zanimiv. Kot prva sta se že dopoldne srečala SK Dobrna in SK Rudar, kateri je bil poražen z 1:0. — Naslednja sta nastopila SK Amater (rezerva): SK Retje, rezultata 4:1, SK Dobrna je podlegla rezervi SK Amaterja z 0:1. Krona turnirja je bil popoldanski nastop SK Hrastnika proti SK Trbovljam. Zmagal je SK Trbovlje z rezultatom 0:1. Končno sta se pomerila zmagovalci SK Trbovlje I.: SK Amater rezerva. Tekma je bila prav zanimiva. SK Trbovlje je imel najboljše moči v obrambi. Odlikovala sta se zlasti Hudec in Kašman. Pri Amaterju je rezerva igrala požrtvovalno in smiselno, morala pa je končno podleči tehnični premoči prvega moštva SK Trbovlje z rezultatom 0:2 (0:1). Sodil je obe popoldanski tekmi g. A. Božič objektivno in strogo.

Na dan ujedinenja pa je SK Dobrna ob 13. izvedel zadnjo točko turnirja, t. j. propagandni tek na progi 3 km. Ob 14. je igral SK Dobrna proti najmlajšemu trboveljskemu klubu SK Mladost z rezultatom 6:1. Obisk dvodnevnihih sportnih prireditev je bil zadovoljiv in aranžer SK Dobrna se lahko z zadovoljstvom ozira na gmojni in moralni uspeh svoje prve velike prireditve.

ZIMSKOSPORTNI ODESK SPD MARIBOR-RUŠE

opozarja vse svoje člane tekmovalce, da morajo imeti v smislu saveznega sklepa tekmovalne legitimacije, katere bodo morali predložiti na zahtevo razsodišču. Vseled tega pozivamo vse svoje tekmovalce in člane, ki nameravajo letos prvič startati, da oddajo svojo fotografijo ali pri g. Majerju na Glavnem trgu ali pri g. Burešu v Vetrinski ulici. Istočasno je treba plačati za izstavitve legitimacije pristojbino v znesku Din 10.—. Po sklepu saveza se oni tekmovalci, ki se ne bodo mogli pri komisiji izkazati z legitimacijo, ne bodo pripustili k startu.

Teoretični smuški pouk in setanek za člane zimskosportnega oddeska SPD v Mariboru se vrši v četrtek 4. decembra ob 20. v telovadnici okoliške narodne šole na Dolgem polju.

SMUŠKI TEČAJI

O božičnih praznikih od 24. decembra do 1. januarja priredi Zimskosportni odsek SPD Maribor sledeče smuške tečaje: 1. za začetnike pri Mariborski koči pod vodstvom inž. Rungaldiera in poručnika Ogorelca; 2. za že izvežbane smučarje pri Klopnem vrhu. Vadi tudi letoš g. Tavčar iz Ljubljane in 3. za tekmovalce pri zavetišču na Ribniškem sedlu. — Preskrbljeno je za dobro in čim cenejšo oskrbo. Prijave se sprejemajo do 23. decembra v trgovini Bureša in Majerja, kjer se dobe tudi vse nadaljne informacije. — Prosimo vse one, ki se zanimajo za kak tečaj, da se pravočasno prijavijo, da jim lahko odsek preskrbi vse potrebno.

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Železnato vino

lekarstva
dr. G. PICCOLI-ja
v Ljubljani k r e p c a
oslabele, malokrvne,
odrasle in otroke. 668

Službo išče

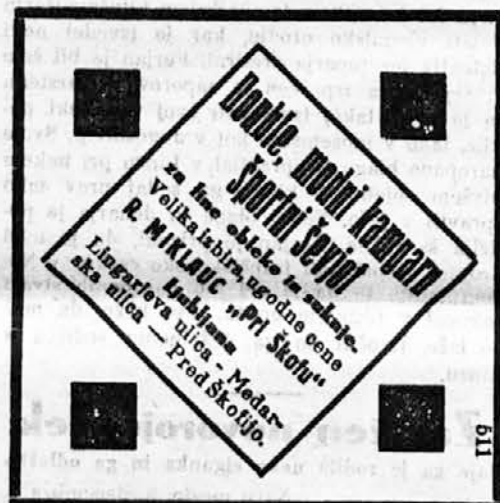
močan mladenič k dobremu gospodarju. — Nastop o Božiču. Plamena vprašanja na naslov uprave. 867

Jabolka

možanska -
gambovci

došla

Gospodarska zveza
Ljubljana

Veliko podjetje

išče sodelavce s kavcijo. Prednost imajo strokovnjaki galanterijske, čevljarske in manufakturne stroke. Ponudbe na upravo pod "Zmožen in agilen".

Oglas

Osiguranje zaliha materiala, živežnih namirnic i zgrada na državnim rudarskim preduzećima

Na osnovu čl. 82. do 98. Zakona o državnem računovodstvu i odobrenja Ministarstva Šuma i Rudnika odjeljenje za rudarstvo R. Broj 18624/30 od 25. novembra 1930. g. održaće Direkcija državnih rudarskih preduzeća u Sarajevu na dan 5. januara 1931. g. u jedanaest sati prije podne prvu ofertalnu licitaciju za osiguranje prometnog materiala živežnih namirnica i zgrada na državnim rudarskim preduzećima Kraljevine Jugoslavije.

Ukupna vrijednost iznosi:

1. za prometni materijal	Din 32,909.000.—
2. za daske i drveni materijal	" 5,296.000.—
3. za drveni ugaj	" 352.000.—
4. za sigurnosne praskavice	" 3,530.000.—
5. za kapsule	" 343.000.—
6. za živežne namirnice	" 3,975.000.—

Svega Din 45,405.000.—

Ukupna vrijednost prometnih i stanbenih zgrada i inventara iznosi:

1. za prometne zgrade	Din 6,050.000.—
2. za stanbene zgrade	" 8,100.000.—
3. za inventar	" 2,000.000.—

Svega Din 16,150.000.—

Uslovi se mogu dobiti kod Direkcije državnih rudarskih preduzeća u Sarajevu, soba br. 22. svakog radnog dana za vrijeme uredovnih sati.

Iz kancelarije Ministarstva Šuma i Rudnika
Odeljenje za Rudarstvo

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V No. 6956/8 2860 3-3

Razglas o licitaciji

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem dovršitvenih del pri centralni kurjavi v Anatomskem inštitutu univerze v Ljubljani v skrajšanem roku

I. javno pisмено ofertno licitacijo na dan 19. decembra 1930. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Vsi potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami proti plačilu napravnih stroškov v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase tako, da podajo v obliki popust v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša Din 206.080.—

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 27. novembra 1930.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Broj: 80491/gr. ST. 1/1930. 2862

Oglas.

Kr. sodbeni stol u Zagrebu oglašuje, da je na predlog dr. Gavrančiča Otona, odvjetnika u Zagrebu kao upravitelja stečajne mase Jugoslavenskog rudarskog i industrijskog d. d. podružnica u Golubovcu dozvolio sodbenu javnu dražbu:

I. Rudnih nekretnina upisanih u rudarskoj gruntuovnici ovoga suda kao rudarske gruntuovnice u Zagrebu u rudnim knjigama pod

Tom. I. Pag 135. Tom. II. Pag 123.
Tom. I. Pag 139. Tom. II. Pag 127.
Tom. I. Pag 160. Tom. II. Pag 159.
Tom. I. Pag 199. Tom. II. Pag 181.
T m. I. Pag 207. Tom. II. Pag 187.
Tom. I. Pag 137. Tom. II. Pag 125.
Tom. I. Pag 138. Tom. II. Pag 125.
Tom. I. Pag 195. Tom. II. Pag 179.
Tom. I. Pag 249. Tom. II. Pag 235.
Tom. I. Pag 251. Tom. II. Pag 237.
Tom. I. Pag 372. Tom. II. Pag 350.

u skupnoj procjenbenoj vrijednosti od Din 13.000.000.— koje se prodaju zajedno sa: II. Rudarskim naredom pobliže u dražbenim uvjetima opisanim, a procijenjenim na Din 2.268.118-85.

Zatim su zajedno sa rudnim nekretninama i rudarskim naredom predmetom dražbe:

III. Prava stečena iz vlastitom (expropriacijom) kupoprodajom, zakupom, pobliže u dražbenim uvjetima popisanim, procijenjenim na Din 103.384.—. Istodobna prodaja zgrada i objekta sagrađenih na unajmljenom zemljištu, pobliže u dražbenim uvjetima opisanih, a procijenjenih na Din 75.331-25.

Nakon izvršene prodaje rudnih nekretnina sodbenu javnu prodaju gruntuovno stvarnih nekretnina rudnika i to:

II. cijelih nekretnina upisanih u gr. ul. br. 572. p. o. Šemnica zajedno sa Vilom Sv. Jakob u ukupnoj vrednosti od Din 75.331-25.

III. cijelih nekretnina upisanih u grunt. ul. br. 737. p. o. Vetrnica, a prodavati će se od tih nekretnina najprije gruntuovno tijelo II. koje se sastoji iz ukupne površine zemljišta od 1 ral 1202 čhv. i to kat. čest. br. 1962/2, 1963/3, 2166/2, 2166/3, 2166/4, 1963/1-b, 1878/3-b, 2159/1, 2160/1, 2162/1, 2162/2, 2160/3, 2162/3, 2163/3, zajedno sa na njima podignutim stanbenim zgradama, magazinom od dasaka i ogradom skladišta drva, sve u vrijednosti od Din 94.000.—

Zatim se izvrgava dražbi: gruntuovno tijelo II. koje se sastoji iz kat. čest. broj 1706-2-a-2-a-b-1 u površini od 324 čhv. i na njoj podignutom stanbenom zgradbenom, sve u vrednosti od Din 102.500.—

Konačno gruntuovno tijelo IV. koje se sastoji iz kat. čest. br. 1944/1, 1948/1 i 1313/3 u skupnoj površini od 1 rač. 44 čhv. zajedno sa zgradom u vrednosti od Din 195.000.—

Sve gore navedene nekretnine, nared, zgrade, prava itd. prodati će se na jednom jedinom roku najboljem nudiocu i izpod vrijednosti gore naznačenim redom, no ipak rudne nekretnine ne ispod procjentalnih vrednosti rudnika i njegovih pripadnosti.

Jamčevina za sve rudne nekretnine, rudarski nared, zgrade itd. kako su opisane pod I-IV. iznosi Din 500.000.—, za nekretnine grunt. ul. broj 572. p. o. Šemnica (kao pod A) Din 8.000.—, za nekretnine grunt. ul. broj 737. p. o. Vetrnica i to pod B/1 Din 10.000.—, za nekretnine istog uloška pod B/3 Din 30.000.—

Jamčevina se polaže u gotovom novcu u državnim vrednosnim papirima ili pako u uložnici u dražbenim uvjetima navedenih banaka.

Dražbeni uvjeti kao i svi dokumenti i prilogi molbe, na temelju kojih je dozvoljena dražba, mogu se ugledati kod potpisnog suda ili upravitelja stečajne mase, pa si zainteresirani mogu nabaviti prepise.

Za dražbu ustanovljuje se jedan jedini rok na dan 22. decembra 1930. na licu mesta u poslovnicu rudnika u Golubovcu u 10 sati dopodne.

Pozivlju se napokon svi oni, koji akoprem nijesu o dražbi obavješteni, a ipak misle, da su opisom u rudne ili gruntuovne knjige na gore navedene nekretnine založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije prije prodaje ovom sudu prijave, jer će se inače dioba kupovnine i bez njih obaviti, te će sami sebi imati pripisati posljedice, ako se kupovina namirenjem drugih tražbina iscrpi.

Kr. sudbeni stol u Zagrebu, dne 31. oktobra 1930.

A. 88/30-4. 2868 3-2

Oklic

dediču neznanega bivališča.

Juršič Jožef, posestnik v Prušnjivasi 17, je dne 28. aprila 1930 umrl. Poslednja volja se je našla, pa ni veljavna.

Gorenc Katarina, rojena Juršič, hči Jur-

šiča Jožeta, katere bivališče sodišču ni znano, se poziva, da se v teku enega leta od danes naprej zglati pri tem sodišču.

Po preteku tega roka se bo obravnavala zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Furar Janezom, posestnikom v Vel. Banu št. 10, ki se je postavil za skrbnika za odsotno.

Okrajno sodišče v Kostanjevici, odd. I., dne 22. novembra 1930.

E 433/30-7. 2864

Dražbeni oklic.

Dne 18. decembra 1930 ob 10. uri bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Reštanj, vl. št. 205.

Cenilna vrednost: 6328.— Din; najmanjši ponudek: 4220.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kozjem, dne 10. novembra 1930.

E 595/29. 2867

Dražbeni oklic

Dne 9. januarja 1931 ob 10. uri bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, poslopja in zemljišča: zemljiška knjiga k. o. Reka, vl. št. 102.

Cenilna vrednost: 37.455-75 Din; vrednost pritlikline: na 3.473 Din; najmanjši ponudek: 18.730.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 25. novembra 1930.

E 381/30/11. 2969

Dražbeni oklic.

Dne 16. januarja 1931. ob 9. uri bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Praprače, vl. št. 17, 66 in 136.

Cenilna vrednost: Din 151.321.—; vrednost pritlikline: Din 260.—, najmanjši ponudek: Din 100.880-66.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Višnji gori, dne 28. novembra 1930.

E IX 3791/30-11. 2866

Dražbeni oklic.

Dne 24. januarja 1931 ob 10. uri bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Slivniško Pohorje, vl. št. 18.

Cenilna vrednost: 205.233-40 Din; vred-

nost pritlikline: 5.000 Din; najmanjši ponudek: 136.854-92 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 24. novembra 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No. 7876/1.

Obvestilo.

Kamenik Francetu, sinu Antona in Lucije, roj. Mauč, roj. 19. junija 1880. v Spodnjem Dolu, samskem, upokojenemu rudarju, stanujočemu v Spodnjem Dolu št. 96, je s sodbom okrajnega sodišča v Konjicah K po 218/30-11 z dne 21. novembra 1930. v smislu § 55 k. z. prpovedano pohajanje v gostilne za dobo enega leta. Prepoved stopi v veljavo 5. decembra 1930 ter traja do 4. decembra 1931.

To se objavlja vsled odredbe § 54. uredbe o izvrševanju očuvanih odredb. »Službene novine« z dne 23. januarja 1930. št. 17 VI. Ur. I. št. 125/23-1930.

Kdor bi Kamenik Francetu v tej dobi postregel z alkoholnimi pijačami, se kaznuje po § 268/4 k. z. z zaporo do 6 mesecev in v denarju do 5000 dinarjev.

Sresko načelstvo v Slovenjgradu, dne 30. novembra 1930.

Razne objave

2973

Bankovni zavod »Merkator«, Kavčnik & Co., družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

Bilanca za leto 1929.

Aktiva: blagajna Din 29.896-08, efekti Din 78.490.—, inventar Din 36.840.—, debitorji Din 2.764.872-98.

Pasiva: kapital Din 50.000.—, kreditorji Din 2.834.451-76, dobiček Din 25.647-30.

Upravni svet.

*

2972

Objava.

Izgubila sem odpustnico VI. razreda I. deklške osnovne šole v Ljubljani (sv. Jakob) iz leta 1901 na ime: Baloh Klara, rodom iz Ljubljane.

Proglasam jo za neveljavno.

Baloh Klara, s. r.

*

2976

Objava.

Izgubil sem legitimacijo tehnične fakultete univerze v Ljubljani na ime: Mandl Pavao (Pavel), rodom iz Laškega (Štaj.).

Proglasam jo za neveljavno.

Mandl Pavao, s. r.

*

2971

Objava.

Izgubil sem akadem. legitimacijo juridične fakultete univerze v Ljubljani in legitimacijo o polovični vožnji po drž. železnicah, izdano od direkcije drž. železnice v Ljubljani, oboje na ime: Šivic Silvester, rodom iz Radovljice.

Proglasam jih za neveljavne.

Šivic Silvester, s. r.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

Gospodična Schröderjeva je bila vsa iz sebe, ko je videla, kaj se je zgodilo. Toda ni ji preostajalo drugega, kakor da si je izpodrecala krilo in se napotila po strmi stezi v višino, kamor sta ji onadva pokazala pot. Kmalu je izginila za skalovjem.

Sicer pa je bil skrajni čas tudi za Vera, ako je hotela priti iz vode, ki je vidno naraščala.

»Brzo, brzo, gospodična,« je priganjal pevec in Vera je uvidela, da ga mora slušati. Na prvi skali ji je prinesel nekaj listov, s katerimi naj bi si noge ovila, zakaj pot je bila kamenita in porasla z bodičjem. Tako jo je bilo sram, da spočetka ni mogla ne besedice izpregovoriti. Končno pa se je spustila z njim v pogovor. Povedal ji je, da ve, čigava je. Videla jo je na obali tistega dne, ko je prispela; tudi je poznal njeno mater. Imel je čast seznaniti se z njo v Parizu. Po poklicu je pevec. Gledališki pevec. Morda je že čula o njem. Hodil je po samotnem obrežju, da se vadi.

Ko sta prispela na vrh, ji je svetloval, naj se odahne. Medtem ji je prinesel iz bližnje vasi par copat.

»Niso sicer svileni čevlji,« je rekel, ko se je vrnil, »obvarovali vas pa bodo prahu in cestnega kamenja.« Vera se je vznemirjena ozirala okrog sebe in on je uganil njene misli.

»O,« je dejal, »vaša vzgojiteljica je na varnem. Kmetje so jo videli, toda ubrala je napačno pot in rabila bova najmanj pol ure, da prideva do nje.«

Krenil je proti skupini hiš, ki so bile skrite za češnjami in jablanami, ona pa mu je sledila in peketa za lesenimi podplati po stezi: tap, tap! Pred kmetso hišo je sedel pod velikanski oreh in jo povabil, naj tudi ona sede. Nato je naročil od kmetice, stoječe pri vratih, nekaj za prigrizek. Prinesla je majhno leseno mizo pod oreh. Kmetica je prinesla rdeče češnje, mleka, medu in črnega kruha. Duh po rožah je obveval vrtič. Čebele so brenčale in visoko v zraku so cvrčale lastovke.

»Idila,« je pomislil Corrèze, ko je sedel z dekletom pod orehom ter jo priganjal, naj seže po jedi. Tudi jo je tolažil, naj ne bo v skrbeh za vzgojiteljico. Da bi ji vlil poguma, je poklical k sebi nekega vaškega dečka, ki je od daleč zijala prodajal, in ga poslal na ono mesto, kjer je mislil, da ju vzgojiteljica pričakuje. Potem ji je začel pripovedovati o svojem življenju umetnika, in kar je pripovedoval, je bilo tako zanimivo, da je Vera pri tem docela pozabila na vzgojiteljico. Govoril ji je o Parizu, Madridu, Petrogradu in Dunaju. Sijajno in šumno je bilo njegovo življenje med visoko družbo. Poznal pa je tudi revščino. Sam jo je nekoč trpel. Mati in oče sta bila uboga, dasi sta pripadala najstarejšemu savojskemu plemstvu. In ker ga je živo prosila, ji je povedal še mnogo stvari iz svojega življenja. Njegova rodbina je za časa strahovlade tako popolnoma obubožala, da je njegov ded odločil svoj plemski naslov markiza. Tudi on bi bil torej upravičen nositi naslov markiza, vendar pa ga ni hotel obnoviti. Bil je umetnik in kot tak se smatra enakovrednega s katerikoli nosilecem naslova. Oče se je poročil z neko kmetico in imela sta v hribih majhno posestvo. Tedaj je prišel mimo neki potnik, ga slišal peti in rekel, da ima premoženje v grlu. Še drugi potniki so isto povedali in ga hoteli vzeti s seboj. On pa ni hotel zapustiti očeta. Ko mu je bilo petnajst let, mu je oče umrl. Sledil

je že davno poprej umrl materi in zadnje besede, ki jih je izustil na tem svetu, so bile: »Sin moj, ne pozabi, da si poslednji markiz plemeniti Corrèze.«

»Tega se je vedno zavedal stari gospod,« je pripovedoval dalje Corrèze. »Živel je revno, delavno življenje, toda obnašal se je vedno kakor plemič. Zato nisem vedel, ali mi ne bo v grobu zameril, če postane poslednji markiz Corrèze pevec. Končno pa sem se odločil, zakaj želja po umetnosti me je naganjala k odločitvi. Zakaj, sem si dejal, ne bi mogel biti pevec ravno tako časti vreden plemič, kakor če je vojak. Tako sem se podal s svojih gora v dolino in prišel v Pariz. Preizkusili so mi glas, in ko sem dovršil učenje, je bila moja pot uglašena. Malokateri človek je imel toliko sreče in uspeha kakor jaz,« je zaključil svojo življensko zgodbo, »in vendar je bila najsrečnejša doba mojega življenja morda tedaj, ko sem v gorah pasel svoje koze.«

Ko je prenehal, jo je prosil, če ji sme kaj zapeti. Tam, v Trouvillu so ga zaman prosile najlepše dame, naj jim kaj zapoje, tu pa je pel pred zborom zijala prodajočih vaških paglavcev, ker je hotel potolažiti šestnajstletno deklico, ki je prišla ob svoje čevlje in nogavice. Ko je končal peti, je jokala.

»Ah,« se je nasmehnil Corrèze njenim vlažnim očem, »to je najlepši poklon, kar mi jih je kdo napravil.«

Vstal je in utrgal na bližnjem grmu vrtnico.

»Vzemite to vrtnico v moj spomin.« Sklonil se je, zavezal okrog vrtnice nekaj cvetja lavandule ter ji podal šopek. »Evo dečka, ki sem ga poslal k vaši vzgojiteljici.«

S kapo v roki je deček pristopil k odlični gospodi. Povedal je, da ni našel nikogar na onem mestu, kamor so ga poslali. Ljudje, ki jih je srečal po poti, so mu povedali, da so videli neko damo, ki je naglo hodila proti Trouvillu.

Kraljica Viktorija in njene dvorjanke

Angleži so pri vsi svoji naprednosti in prosvetljenosti tudi zelo starokopitni ljudje, ki silno visoko cenijo svoje stare šege in navade in zato se nihče, kdor to angleško lastnost pozna, prav nič ne čudi, če vidi, kako zelo se Angleži zanimajo za vsako malenkost na dvoru. Vsako leto so razne prireditve in svečanosti na dvoru in so za ves Lonnon in za vso Anglijo velika senzacija, čeprav se morajo vse prireditve vršiti po strogo določenih predpisih. Žene in dekleta vadijo že cele mesece pred prireditvami v pravih poklonih, ki jih morajo popolnoma obvladati, če hočejo stopiti pred kraljevo dvojico. Oblike dam morajo biti prirojene natančno po predpisih i glede izrezka pod vratom i glede vlečke. Časopisi pa priobčujejo dolge strani o vsem, kar se godi na dvoru, in ljudje ravno to berilo berjo z največjo naslado.

Na nobenem dvoru na svetu ne čuvajo stare tradicije tako zvesto kakor na Angleškem. To so čutili ljudje zlasti pod vladjo kraljice Viktorije. Na tisoče ameriških bogatašev ni gojilo nobene želje bolj srečno, kakor da bi bili sprejeti na angleškem dvoru in predstavljeni kraljici. Kraljica pa si je izbirala svoje goste z veliko skrbjo in pazljivostjo, kajti kdor je bil sprejet na angleškem dvoru, temu so bila posledaj odprta vrata vseh palač v Evropi. Še z veliko večjo skrbnostjo pa si je izbirala kraljica Viktorija svoje dvorjanke. Včasih je kar sama določila hčerko kakšnega plemenitaša za svojo dvorjanko. V takih primerih so stariše o sklepu kraljice obvestili pismeno in ker so smatrali tako izbiro za dokaz največje kraljevske milosti, so stariši vselej odgovorili, da so presrečni zaradi časti, ki je doletela njihovo rodbino.

Dvorjanke so stanovale v kraljevski palači, kjer je bila vsaki odkazana njena posebna soba, spale pa so po dve v eni sobi. Poleg skromne mesečne plače je prejela vsaka dvorjanka ob nastopu svoje službe od kraljice z briljanti okrašeno majhno uro, ki so jo morale vedno nositi kot brošo. Dvorjanka, ki je imela ravno službo, je morala med drugim stražiti pred kraljičino sobo, kjer se je kraljica preoblačila. Predno je šla k obedu. Kakor hitro pa je kraljica vstopila v jedilnico, je morala dvorjanka položiti na mesto, ki je bilo določeno za kraljico, poleg noža in vilic šopek cvetlic. Če ni bilo pri mizi gostov, je sedela dvorjanka poleg kraljice na njeni desni strani. Po obedu je dvorjanka lahko odšla, če ji ni kraljica izrekla želje, naj igra na klavir, naj poje ali pa ji kaj bere. Včasih so tudi kartali in ker se kraljica Viktorija ni nikdar dotaknila starega denarja,

ki je bil v prometu, je dobila dvorjanka v takih primerih vedno nov denar na razpolago.

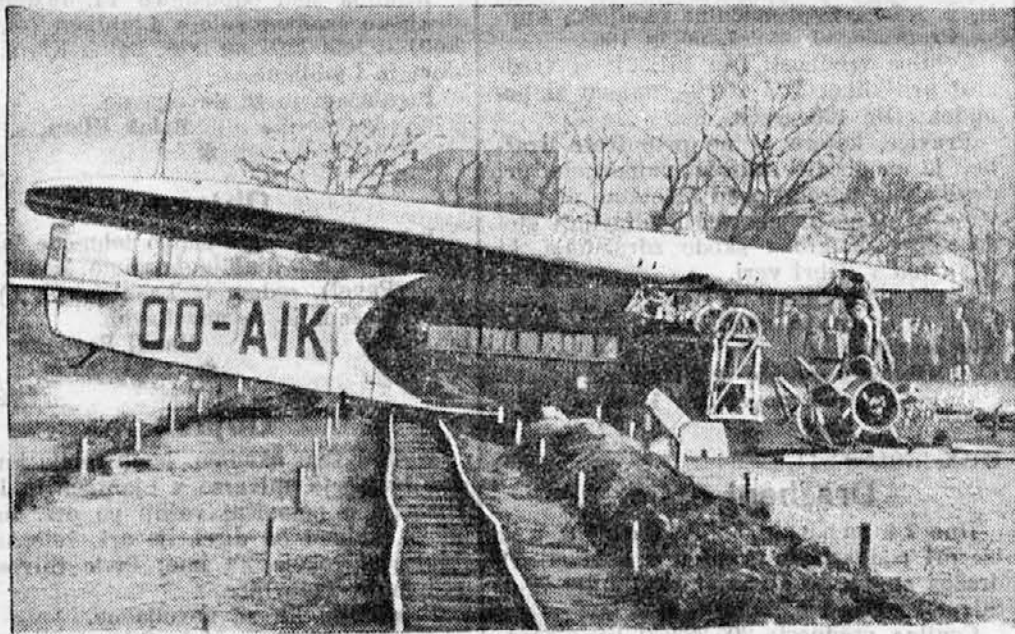
Kraljica Viktorija ni bila posebno prijetna gospodarica. Zahtevala je namreč, kar se tiče splošne izobrazbe, takta in umerjenosti silno mnogo od svojega osobja. Vsaka dvorjanka je morala popolnoma znati nemško in francosko, znati je morala peti in igrati klavir in morala je znati besede pri branju jasno, čisto in razločno izgovarjati. Predpis za obleko dvornih dam je bil zelo enostaven: Priprosto, ampak elegantno! O kakih posebnih frizurah kraljica Viktorija ni hotela nič slišati. Nekaj sa si pa morale dvorjanke za celo življenje dobro zapomniti: o privatnih zadevah kraljice niso smele nikdar izpregovoriti niti besede!

Služba dvorjanek pa ni bila preveč naporna. Prostega časa so imele dovolj. Ker je bila kraljica določila, da opravlja dvorjanka na leto službo le en mesec, pa še takrat le vsak drugi dan. Na leto je bila torej dvorjanka komaj po 45 dni v službi, vse druge dni pa prosta.

Francoski ministrski predsednik Tardieu.

Stališče francoske vlade, ki ji načeluje predsednik Tardieu, je baje močno omajano zaradi velikega finančnega škandala, ki ga je povzročil bankir Oustric. V ta škandal je zapletenih tudi nekaj visokih državnih funkcionarjev, ki so morali odstopiti.

Ponesrečeno belgijsko letalo.

V gosti megli je moralo neko belgijsko potniško letalo pristati v okolici Hamburga. Letalo se je sicer potrla, potnikom pa se ni pripetilo nič hudega.

Napad na japonskega ministrskega predsednika Hamaguči-ja.

Japonskega ministrskega predsednika Hamaguči-ja je 14. novembra t. l. napadel 23-letni Tomeo Sagoya in ga težko ranil. Slika nam kaže prizor s kolodvora, odkoder neso prijatelji težko ranjenega predsednika. Na desni strani je slika napadalca.

Kaj počno ljudje z glavnimi dobitki

Za ljudi, ki so zadel kakšen večji ali manjši znesek v loteriji, so se drugi, manj srečni ljudje vedno zelo zanimali; posebno pa mika ljudi izvedeti, kaj bodo srečni dobitniki napravili z denarjem, do katerega so tako nepričakovano prišli. Če pa poslušamo odgovore dobitnikov na vprašanja, kaj bodo napravili s svojim denarjem, vidimo, da imajo ti ljudje navadno zelo malo domišljije in težko kje se najde človek, ki bi vedel in hotel svoj denar potrositi na kak originalen način.

Na Irskem pa živi neki gospod Precott, ki je sicer doslej živel v svojem mestecu kot skromen magistratni uradnik, vedno pa je zadel glavni dobiček neke loterije v znesku 40.000 angleških funtov (1 funt = 276 dinarjev). To je že prav lep denar, s katerim se že da nekaj začeti. No, in ko so srečnega gospoda Precotta vprašali, kaj bo napravil sedaj s tolikim denarjem, je odgovoril, da bo na vsak način pustil svojo dosedajno službo, ker kot bogatemu človeku, su mu res ne izplača več služiti. Potem se bo odpravil na kakšno večje potovanje, kajti potovati po svetu tako brez skrbi mora biti res nekaj lepega. Ko pa bo prišel s potovanja domov, si bo kupil čedno vilo in prav nič več ne bo delal. Ta odgovor dokazuje, da smatra velik del ljudi sladko brezdelje in lenuharenje za svoj največji in najvišji ideal. Človek bi kar obupal, če bi se vsem ljudem ta želja izpolnila, ker pa v loteriji ni posebno dosti glavnih dobitkov, ta stvar le še ni tako huda.

Lastnica nekega hotela pa je zadela v isti loteriji, kjer je zadel gospod Precott glavni dobiček, drugi dobiček v znesku 20.000 funtov. Ko so jo vprašali, kaj bo naredila z denarjem, je rekla: »Meni pravzaprav denarja ni treba, in bi bila rajše videla, če bi bil zadel kakšen siromak.«

Zaradi teh besed je angleško časopisje gospo hotelirko zelo hvalilo, toda nekateri zlobni časnikarji so dostavili svoji hvali še besede, da v doslej še niso slišali, da bi bila gospa, ki ji ni treba denarja, dala tistih 20.000 funtov za kakšno dobrodelno ustanovo.

Gospa hotelirka še danes sedi na svojem denarju.

Grob kralja Davida

Angleški učenjaki, ki raziskujejo starine v Palestini in še posebej Jeruzalemu, so odkrili že mnogo stvari, ki so zlasti za proučevanje svetega pisma zelo važne. Kakor poroča C. B. Mortlock v listu »Daily Telegraph«, so odkrili v najnovejšem »žurnal« v Jeruzalemu celo grob kralja Davida in grobove vseh kraljev, ki so vladali za njim nad Izraelci. Pod neko pečino so namreč izkopali pet votlin, drugo poleg druge, te votline so vsekane skalno, stene pa so skrbno uglajene; do teh votlin pa prideš po čudovito

strinja z vsem. *kar vemo iz starih spisov o kraljevski grobovih, da ni nobenega dvoma, da so to res grobovi kralja Davida in njegovih naslednikov.

Tudi vzrok za ločitev

Kakor drugod tako čutijo tudi v Rumuniji državne blagajne včasih pomanjkanje denarja in da temu zlu odpomore, je vlada sklenila varčevati — če varčujejo v Nemčiji, v Italiji in v Avstriji in celo v bogati Angliji, zakaj ne bi varčevali še v Rumuniji? In kakor so na Angleškem in drugod najprej nekoliko pristigli uradniške plače, precej uradništva pa tudi odslavili, tako so se spravili tudi v Rumuniji zlasti nad one uradnike, katerih žene so tudi bile v državni službi in so sklenili, da bodo samo možje dobivali plače, njihove žene pa ne več. Ta sklep je izzval seveda med prizadetimi precej razburjenja, ljudje pa so se hitro pomirili, ko je dal neki hudomušnež objaviti v rumunskih časopisih svoj pameten nasvet za vse, ki jih je novi ukrep ogrožal. Svetoval pa je ta človek oženjen uradnikom, naj se kar dajo ločiti. Ločitev bo ostala itak le na papirju,

oni pa lahko žive s svojimi ženami še naprej skupaj, njihove žene bodo pa le še prejemale svoje plače.

Ta modri nasvet je imel naravnost neverjetne posledice: samo pri enem sodišču je bilo vloženih v dveh tednih 2731 tožb na ločitev za kona. Tožbe so vlagali sami uradniki...

Vladi ni kazalo drugega, kakor da je svoj ukrep temeljito pregledala in — umaknila!

Čudno je, kako vsaka taka stvar v raznih deželah različno učinkuje. V Nemčiji beže možje zaradi davka na samce v zakon. v Rumuniji pa beže iz zakona, da bi ohranili svoje običajne dohodke.

Proti kajenju med obedom

V Ameriki in tudi v Evropi se je že pred nekaj leti razpasla razvada, da ljudje med obedom kade, kakor da ne morejo pričakati, kedaj bodo strežaji ali natakariji prinesli novo jed na mizo. Proti tej razvadi so sedaj odločno nastopili ameriški hotelirji, ki trdijo, da mora smrdljivi tobačni dim vsako jed pokvariti, ker se jed prav hitro navzame tobačnega smrada. Kuharjem so se pridružili tudi gostilničarji in hotelirji, ki zopet trdijo, da trpe občutno škodo na dohodkih, ker ljudje, ki med jedjo kade, izgubljajo tek in manj pojedjo kakor bi sicer.

Kaj pomeni stegnena desnica

Avtomobilisti dajejo, kakor to lahko vidimo na vsake movinku, s svojo desnico posebna znamenja stražnikom, ki urejajo promet. Ti znaki pa ne pomenijo vedno eno in isto, kajti vse kaj drugega je, če stegne desnico možki, kakor pa če jo stegne ženska.

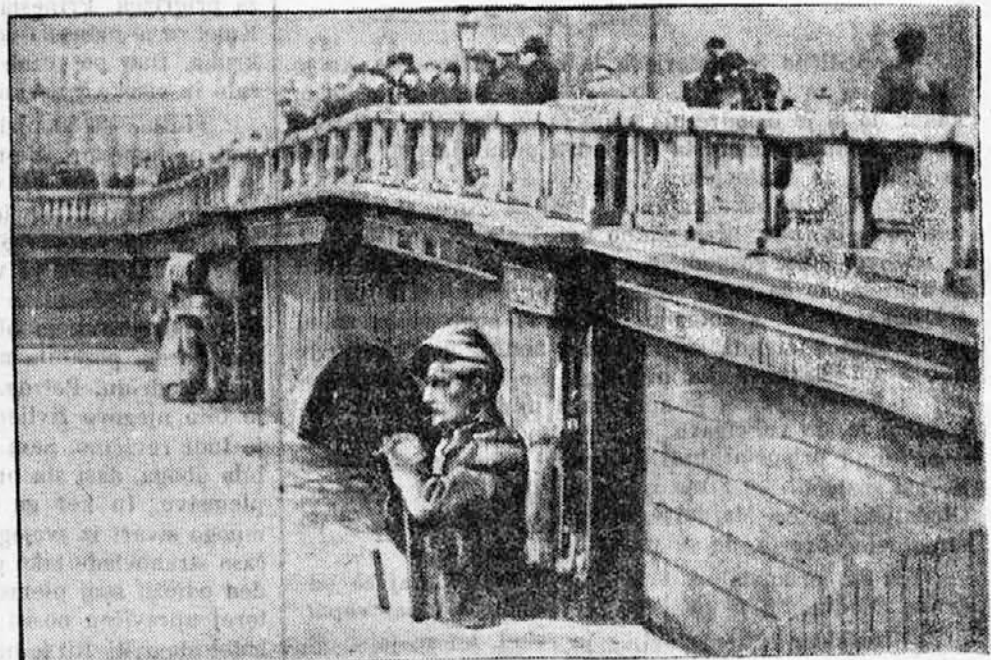
Če stegne svojo desnico iz avtomobila možki, pomeni to:

1. da hoče zaviti na desno, in
 2. da se hoče ustaviti.
- Če pa stegne svojo desnico ženska, pomeni to:
1. da pozdravlja znanca,
 2. da se hoče prepričati, če dežuje;
 3. da je vrgla proč cigareto;
 4. da ji nagaja rokav;
 5. da vprašuje svojega moža na cesti, če je doma vse zaklenilo;
 6. da daje vozaču, ki pelje za njo, znak, naj pelje naprej;
 7. da pripoveduje spremljevalcu, kako dolga bo njena nova kikirja;
 8. da boče zaviti na desno ali pa na levo.

Radio-telefon za letalce.

Na sliki vidimo aparat, ki ga je iznašel ameriški letalec Russell Cunningham. To je pokrivalo, ki se da zvezati s postajo za brezžično brzojavke. Pokrivalo se da s pritiskom na poseben gumb uravnati za oddajo ali pa za sprejem poročil.

Povoden ovira plovbo.

Reka Seine, ob kateri leži Pariz, je vsled zadnjih nalivov tako narastla, da je vsaka plovba po njej nemogoča. Na sliki vidimo, da voda skoro že dosega površino mostov.